

ЭВАНГЕЛЬЛЕ ПАВОДЛЕ ЛУКІ

- 1** Як ужо многія намагаліся напісаць аповесьць пра падзеі, якія ў нас адбыліся,
- 2** як пераказалі нам тыя, што былі ад пачатку відавочцамі і сталіся паслугачамі Слова,
- 3** надумаў і я, прайшоўши ўсё нанова, дакладна па парадку апісаць табе, вяльможны Тэофілю,
- 4** каб ты пазнаў надзейнасьць словаў, у якіх быў навучаны.
- 5** Сталася ў дні Ірада, валадара Юдэйскага, [быў] съвтар з Абіявае чаргі, на імя Захарыя, і жонка ягоная з дачок Аарона, і імя яе — Альжбета.
- 6** Былі яны абое праведныя перад Богам, ходзячы паводле прыказаньняў і пастановаў Госпада беззаганна.
- 7** И не было ў іх дзіцяці, таму што Альжбета была няплодная, і абое яны былі пажылыя ў гадах сваіх.
- 8** И сталася, калі ў парадку свае чаргі ён спаўняў съвтарскі абавязак перад Богам,
- 9** выпала яму паводле звычаю съвтароў кадзіць, увайшоўши ў бажніцу Госпадаву.
- 10** И ўсё мноства народу звонку малілася ў час каджэннія.
- 11** И зъявіўся яму анёл Госпадаў, які стаў з правага боку кадзільнага ахвярніку.
- 12** И стрывожыўся Захарыя, убачыўши яго, і ахапіў яго страх.
- 13** Анёл жа сказаў яму: «Ня бойся, Захарыя; бо пачутая просьба твая, і жонка твая Альжбета народзіць табе сына, і дасі яму імя Ян.

14 І будзе табе радасьць і весялосьць, і многія ўзрадуюцца з нараджэння ягонага.

15 Бо ён будзе вялікі перад Госпадам, і ня будзе пічь віно і сікеру, і Духам Святым напоўніцца яшчэ ва ўлоньні маці сваёй.

16 І многіх з сыноў Ізраіля зъверне да Господа, Бога іхняга.

17 І будзе ісьці перад Ім у духу і сіле Ільлі, каб вярнуць сэрцы бацькоў дзесяткам, і непаслухмяным — лад думак праведнікаў, каб падрыхтаваць Госпаду народ падрыхтаваны».

18 І сказаў Захарыя анёлу: «З чаго даведаюся я гэтае? Бо я — стары, і жонка мая ў гадах пажылых».

19 І, адказваючы, сказаў яму анёл: «Я — Габрыэль, які стаю перад Богам, і я пасланы гаварыць з табою і дабравесціць табе гэтае.

20 І вось, будзеш ты маўчаць, і ня зможаш гаварыць да дня, калі гэта станецца, за тое, што не паверыў словам майм, якія споўняцца ў свой час».

21 І чакаў народ Захарыю, і дзівіўся, што ён марудзіць у бажніцы.

22 А ён, выйшаўшы, ня мог гаварыць да іх; і зразумелі, што бачыў відзеж у бажніцы; і ён ківаў ім, і застаўся немы.

23 І сталася, калі скончыліся дні службы ягонай, ён вярнуўся ў дом свой.

24 Пасьля гэтых дзён зачала Альжбета, жонка ягоная, і хавала гэта пяць месяцаў, кажучы:

25 «Гэтак учыніў мне Госпад у дні, калі глянуў на мяне, каб зьняць з мяне ганьбу між людзьмі».

26 А ў шосты месяц быў пасланы анёл Габрыэль ад Бога ў горад Галілейскі, называны Назарэт,

27 да дзяўчыны, заручанай з мужам на імя Язэп, з дому Давідавага; а імя дзяўчыны — Марыя.

28 І, увайшоўши да яе, анёл сказаў: «Радуйся, дабрадатная! Госпад з табою; дабраслаўлёная ты між жанчынамі».

29 Яна ж, убачыўши яго, устрывожылася ад словаў ягоных і разважала, што гэта было за прывітаньне.

30 І сказаў ёй анёл: «Ня бойся, Марыя; бо ты знайшла ласку ў Бога.

31 І вось ты зачнеш ва ўлоньні і народзіш Сына, і дасі Яму імя Ісус.

32 Ён будзе вялікі, і Сынам Найвышэйшага назавецца, і дасыць Яму Госпад Бог пасад Давіда, бацькі Ягонага,

33 і Ён будзе валадарыць над домам Якуба на вякі, і Валадарству Ягонаму ня будзе канца».

34 А Марыя сказала анёлу: «Як гэта будзе, калі я не спазнала мужа?»

35 І, адказваючи, анёл сказаў ёй: «Дух Святы зыйдзе на цябе, і сіла Найвышэйшага ахіне цябе. І дзеля гэтага тое, што народзіцца Святое, Сынам Божым назавецца.

36 Вось і Альжбета, сваячка твая, і яна зачала сына ў старасьці сваёй, і вось ужо шосты месяц у яе, якую называюць няплоднай.

37 Бо ў Бога ніводнае слова ня будзе бяз сілы».

38 І сказала Марыя: «Вось я — служка Господа; няхай станецца мне паводле слова твойго». І адыйшоў ад яе анёл.

39 Устаўши, Марыя ў тыя дні шпарка пайшла ў горную краіну, у горад Юдавы,

40 і ўвайшла ў дом Захарыі, і прывітала Альжбету.

41 І сталася, калі Альжбета пачула прывітанье Марыі, узварухнулася дзіцятка ва ўлоньні яе, і Альжбета напоўнілася Духам Святым.

42 І ўсклінула яна моцным голосам, і сказала: «Дабраслаўлёная ты між жанчынамі, і

дабраслаўлёны плод улоньня твайго.

43 І адкуль гэта мне, што прыйшла маці Госпада майго да мяне?

44 Бо вось, як голас вітаньня твайго дайшоў да вушэй маіх, узварухнулася вясёла дзіцятка ва ўлоньні маім.

45 І шчасльвая тая, якая паверыла, бо зъдзейсьніцца сказанае ёй ад Госпада».

46 І сказала Марыя: «Узьвялічвае душа мая Госпада,

47 і ўзрадаваўся дух мой у Богу, Збаўцы маім,

48 бо Ён глянуў на паніжэньне служкі Сваёй. Бо вось, адгэтуль шчасльваю будуць называць мяне ўсе пакаленъні,

49 бо вялікае ўчыніў мне Магутны; і съвятое імя Яго,

50 і міласэрнасць Ягоная з пакаленъня ў пакаленъне для тых, якія баяцца Яго.

51 Ён зъявіў уладу рамяном Сваім; расьсеху ганарыстых думкамі сэрца іхняга;

52 скінуў моцных з пасадаў і ўзьвялічыў пакорных,

53 галодных насыціў дабром, а багатых адпусціў ні з чым.

54 Падтрымаў Ізраіля, юнака Свайго, успомніў пра міласэрнасць,

55 як гаварыў адносна бацькоў нашых, адносна Абрагама і насеньня ягонага на вякі».

56 Прабыла ж Марыя з ёю каля трох месяцаў і вярнулася ў дом свой.

57 А Альжбеце настаў час нараджаць, і яна нарадзіла сына.

58 І пачулі суседзі і сваякі ейныя, што ўзьвялічыў Госпад міласэрнасць Сваю над ёю, і цешыліся з ёю.

59 І сталася, у восьмы дзень прыйслі абрэзаць дзіцятка і хацелі назваць яго паводле імя бацькі ягонага Захарыям.

60 І, адказваючы, маці ягоная сказала: «Не, але ён будзе называцца Янам».

61 І сказалі ёй: «Нікога няма ў родзічаў тваіх, хто называецца гэтым імем».

62 І пыталіся на мігах у бацькі ягонага, як бы ён хацеў назваць яго.

63 І, папрасіўшы дошчачку, ён напісаў, кажучы: «Ян імя яму». І ўсе зъдзівіліся.

64 І адразу расчыніліся вусны ягоныя і язык ягоны, і ён стаў гаварыць, дабраслаўляючы Бога.

65 І стаўся страх на ўсіх, што жылі побач, і гаварылі адзін аднаму слова гэтыя па ўсёй горнай краіне Ўдэйскай.

66 І ўсе, якія чулі, складалі [гэта] ў сэрцы сваім, кажучы: «Што ж гэта будзе за дзіця?» І рука Госпадава была з ім.

67 І Захарыя, бацька ягоны, напоўніўся Духам Святым, і прарочыў, кажучы:

68 «Дабраслаўлены Госпад, Бог Ізраіля, што адведаў народ Свой і даў выбаўленье [яму],

69 і падняў рог збаўлення нашага ў доме Давіда, слугі Свайго,

70 як абвясьціў вуснамі святых прарокаў Сваіх, што былі адвеку,

71 збавіць [нас] ад ворагаў нашых і ад рукі ўсіх, якія ненавідзяць нас,

72 учыніць міласэрнасць бацькам нашым і ўзгадаць святы запавет Свой,

73 прысягу, якой кляўся Абрагаму, бацьку нашаму, даць нам

74 бяз страху, выбавіўшы нас з рукі ворагаў нашых,

75 служыць Яму ў святасці і праведнасці перад Ім у-ва ўсе дні жыцця нашага.

76 І ты, дзіцятка, будзеш названы прарокам

Найвышэйшага, бо будзеш ісьці наперадзе перад аблічам Господа падрыхтаваць шляхі Яму,

77 даць народу пазнаць збаўленыне ў адпушчэныні грахоў іхніх,

78 праз унутраную міласэрнасць Бога нашага, у якой адведаў нас Усход з вышыні,

79 зъявіць [съвято] тым, што сядзяць у цемры і ў ценю съмяротным, накіраваць ногі нашыя на шлях супакою».

80 А дзіцятка ўзрастала і ўмацоўвалася духам, і было ў пустыні да дня зъяўлення свайго Ізраілю.

Лк 2

1 И сталася, у тыя дні выйшла ад цэзара Аўгуста пастанова зрабіць перапіс па ўсім сусьвеце.

2 Гэты перапіс быў першы за панаваньня Квірынія ў Сырыі.

3 И пайшлі ўсе запісвацца, кожны ў свой горад.

4 Пайшоў таксама і Язэп з Галілеі, з гораду Назарэт, у Юдэю, у горад Давіда, называны Бэтлеем, бо ён быў з дому і роду Давіда,

5 запісацца з Марыяю, заручанай з ім жонкай, якая была цяжарная.

6 И сталася, калі яны былі там, надыйшоў дзень нарадзіць ёй;

7 і нарадзіла Сына свайго Першароднага, і спавіла Яго, і палажыла яго ў ясьлі, бо не было ім месца ў съвятліцы.

8 И былі пастухі ў той ваколіцы, якія начавалі ў полі і вартавалі ўначы ля статку свайго.

9 И вось, стаў перад імі анёл Господаў, і слава Госпадава асьвяціла іх; і спалохаліся страхам вялікім.

10 І сказаў ім анёл: «Ня бойцеся! Бо вось, я дабравешчу вам вялікую радасць, якая будзе ўсяму народу,

11 бо сёньня нарадзіўся вам у горадзе Давідавым Збаўца, Які ёсьць Хрыстос Госпад.

12 І вось вам знак: вы знайдзеце Немаўлятка ў плюшках, Якое ляжыць у ясьлях».

13 І неспадзянава зъявілася з анёлам шматлікае войска нябеснае, якое славіла Бога і казала:

14 «Слава на вышынях Богу, а на зямлі супакой, у людзях упадабаньне».

15 І сталася, калі адыйшлі ад іх анёлы ў неба, пастухі сказалі адзін аднаму: «Хадзем у Бэтлеем і ўбачым, ці сталася тое слова, якое абвясціў нам Госпад».

16 І пайшлі пасьпешна, і знайшлі Марыю і Язэпа, і Немаўлятка, Якое ляжала ў ясьлях.

17 І, убачыўши, расказалі пра слова, якія былі сказаныя ім пра Дзіцятка Гэтае.

18 І ўсе, якія чулі, зъдзіўляліся з таго, што расказвалі ім пастухі.

19 А Марыя захавала ўсе слова гэтыя, складаючы [ix] у сэрцы сваім.

20 І вярнуліся пастухі, славячы і хвалячы Бога за ўсё, што чулі і бачылі, як ім было сказана.

21 І калі прайшло восем дзён, трэба было абрэзаць Хлопчыка, і далі Яму імя Ісус, названае анёлам перш, чым быў Ён зачаты ва ўлоньні.

22 І калі скончыліся дні ачышчэння іх паводле закону Майсея, прынесылі Яго ў Ерусалім, каб прадставіць перад Госпадам,

23 як напісана ў законе Госпадавым: «Усякі хлопчык, які адкрывае ўлоньне, будзе названы съвятым Госпадавым»,

24 і каб прынесыці ў ахвяру паводле таго, як сказана

ў законе Госпадавым: пару туркавак ці двух галубянятак.

25 I вось, быў у Ерусаліме чалавек на імя Сымон. I быў ён чалавек праведны і пабожны, які чакаў пацяшэнья Ізраіля, і Дух Святы быў на ім.

26 I было яму сказана ад Духа Святога, што ён ня ўбачыць съмерці, пакуль ня ўбачыць Хрыста Госпадавага.

27 I прыйшоў ён у Духу ў съвятыню. I калі бацькі прынесылі Дзіцятка Ісуса, каб выкананаць над Ім абраад паводле закону,

28 ён узяў Яго на рукі свае, і дабраславіў Бога, і сказаў:

29 «Цяпер адпускаеш слугу Твойго, Уладару, паводле слова Твойго, у супакоі,

30 бо бачылі вочы мае збаўленыне Тваё,

31 якое прыгатаваў Ты перад ablічам усіх народаў,

32 съвято для асьветы паганаў, і славу народу Твойго — Ізраіль».

33 А Язэп і маці Ягоная зьдзіўляліся сказанаму пра Яго.

34 I дабраславіў іх Сымон, і сказаў Марыі, маці Ягонай: «Вось, ляжыць Гэты на падзеньне і паўстаньне многіх у Ізраілю, і на знак, якому працівіца будуць.

35 I табе самой меч пранікне ў душу, каб выявіліся думкі многіх сэрцаў».

36 I была Ганна прарочыца, дачка Фануэля, з калена Асера. Яна была ў вельмі старым веку, з мужам ад дзявоцтва свайго пражыла сем гадоў.

37 I была яна ўдава гадоў восьмідзесяці чатырох, якая не адыходзіла ад съвятыні, постам і просьбаю служачы [Богу] дзень і нач.

38 I яна, у тую гадзіну прыйшоўши, узносіла хвалу Госпаду і гаварыла пра Яго ўсім, якія чакалі выбаўленыня ў Ерусаліме.

39 І калі яны выканалі ўсё паводле закону Госпадава, вярнуліся ў Галілею, у горад свой Назарэт.

40 А Дзіцятка ўзрастала і ўмацоўвалася духам, напаўняючыся мудрасьцю; і ласка Божая была на Ім.

41 І кожны год бацькі Ягоныя хадзілі ў Ерусалім на свята Пасхі.

42 І калі Ён меў дванаццаць год, прыйшлі яны, як звычайна, у Ерусалім на свята.

43 І калі скончыліся тыя дні і яны варочаліся, застаўся Хлопец Ісус у Ерусаліме, і не зауважылі гэтага Язэп і маці Ягоная,

44 але думалі, што Ён ідзе з другімі падарожнікамі. Прайшоўшы дзённую дарогу, сталі шукаць Яго між сваякамі і знаёмымі.

45 І, не знайшоўшы Яго, вярнуліся ў Ерусалім, шукаючы Яго.

46 І сталася, праз тры дні знайшлі Яго ў святыні, як сядзеў сярод настаўнікаў, слухаючы іх і пытаючыся ў іх.

47 І ўсе, якія слухалі Яго, дзівіліся з разуму і адказаў Ягоных.

48 І, убачыўшы Яго, зъдзівіліся, і маці Ягоная сказала Яму: «Дзіця! Што Ты зрабіў нам гэтак? Вось, бацька Твой і я з вялікай мукаю шукалі Цябе».

49 І Ён сказаў ім: «Навошта вы шукалі Мяне? Ці ж вы ня ведаецце, што Я мушу быць у тым, што [належыць] Айцу Майму?»

50 І яны не зразумелі слова, якое Ён сказаў ім.

51 І Ён пайшоў з імі, і прыйшоў у Назарэт, і быў паслушмяны ім. І маці Ягоная захоўвала ўсе слова гэтых ў сэрцы сваім.

52 І Ісус узрастаў у мудрасьці, і ва ўзросце, і ў ласцы ў Бога і людзей.

Лк 3

1 А ў пятнаццаты год панаваньня цэзара Тыбэрыя, калі Понці Пілат панаваў у Юдэі, Ірад быў тэтрархам у Галілеі, Філіп, брат ягоны, — тэтрархам у Ітурэі і Траханіцкай краіне, а Лісані — тэтрархам у Аблінене,

2 пры першасвятарах Аньне і Каяфе, было слова Божае да Яна, сына Захарыі, у пустыні.

3 І ён праходзіў па ўсіх ваколіцах Ярданскіх, прапаведуючы хрышчэнъне навяртаньня дзеля адпушчэнъня грахоў,

4 як напісана ў кнізе словаў прарока Ісаі, які кажа: «Голос таго, хто кліча ў пустыні: “Падрыхтуйце шлях Госпаду, простымі рабіце съцежкі Яго;

5 усякі дол няхай напоўніцца, і ўсякая гара і ўзгорак няхай панізацца, қрывізны няхай выпрастуюцца, і няроўныя шляхі зробяцца гладкімі;

6 і ўгледзіць усякае цела збаўленъне Божае”».

7 І казаў ён натоўпам, якія прыходзілі хрысьціцца ў яго: «Спараджэнъні яхідны, хто перасьцярог вас, каб уцякалі ад гневу, які надыходзіць?

8 Зрабіце плады, годныя навяртаньня, і не пачынайце гаварыць у сабе: “Бацьку маем Абрагама”, бо кажу вам, што Бог можа з камянёў гэтых падняць дзяцей Абрагаму.

9 Ужо і сякера ля кораня дрэваў ляжыць; усякае дрэва, якое не прыносіць добрага плоду, съсякаецца і кідаецца ў агонь».

10 І спытаўся ў яго натоўп, кажучы: «Дык што нам рабіць?»

11 А ён, адказваючы, кажа ім: «Хто мае дзьве вopраткі, няхай дасцьць таму, хто ня мае; і хто мае ежу, няхай робіць тое самае».

12 Прыйшлі і мытнікі хрысьціца, і сказалі яму: «Настаўнік, што нам рабіць?»

13 А ён сказаў ім: «Нічога не бярыце больш таго, што вам загадана».

14 Пыталіся ў яго таксама жаўнеры, кажучы: «А нам што рабіць?» І ён сказаў ім: «Нікога ня крыўдзьце, не абмаўляйце і задавальняйцесь сваёю платай».

15 І народу, які чакаў і разважаў у сэрцах сваіх адносна Яна, ці не Хрыстос ён,

16 адказаў Ян усім, кажучы: «Я хрышчу вас вадою, але ідзе Дужэйшы за мяне, у Якога я ня варты развязаць раменъ сандалаў Ягоных. Ён будзе хрысьціць вас Духам Святым і агнём.

17 Веялка Ягоная ў руцэ Яго, і Ён ачысьціць ток Свой, і зьбярэ пшаніцу ў съвіран Свой, а салому спаліць агнём незгасальным».

18 І шмат іншага дабравесці ён народу, навучаючи яго.

19 А Ірад тэтрапх, дакараны ім за Ірадыяду, жонку Філіпа, брата ягонага, і за ўсё, што Ірад зрабіў злога,

20 дадаў да ўсяго і тое, што замкнуў Яна ў вязніцу.

21 І сталася, калі хрысьціўся ўвесь народ, і Ісус, ахрысьціўшыся, маліўся, адчынілася неба,

22 і Дух Святы зыйшоў на Яго ў цялесным выглядзе, як голуб, і быў голас з неба, кажучы: «Ты — Сын Мой Улюблёны; у Табе Я маю ўпадабанье».

23 І меў Ісус, пачынаючи [служэньне], гадоў каля трывцаці, і быў, як думалі, сын Язэпаў, Гэліяў,

24 Мататаў, Левіяў, Мэльхіяў, Янайяў, Язэпаў,

25 Мататыяў, Амосаў, Навумаў, Эсльяў, Нагеяў,

26 Магатаў, Мататыяў, Сэмэяў, Язэпаў, Юдаў,

27 Янайяў, Рэсаеў, Зэрубабэляў, Салятыэляў, Нэрыяў,

28 Мэльхіяў, Аддыяў, Касамаў, Эльмадамаў, Іраў,

29 Ёсіяў, Элізэраў, Ярымаў, Мататаў, Левіяў,

- 30 Сымонаў, Юдаў, Язэпаў, Янанаў, Эліякімаў,
 31 Мэлеаяў, Маінанаў, Мататаў, Натанаў, Давідаў,
 32 Есэяў, Абэдаў, Боазаў, Сальмонаў, Наасонаў,
 33 Амінадабаў, Арамаў, Эсромаў, Пэрэсаў, Юдаў,
 34 Якубаў, Ісаакаў, Абрагамаў, Тэрахаў, Нахораў,
 35 Сэрухаў, Рагаваў, Фалекаў, Гэбераў, Салаў,
 36 Каінанаў, Арфаксадаў, Сэмаў, Ноў, Лямэхаў,
 37 Мэтушаляхаў, Энохаў, Ярэдаў, Магалялеэляў,
 Кейнанаў,
 38 Эносаў, Сэтаў, Адамаў, Божы.

Лк 4

- 1** Ісус, напоўнены Духам Святым, вярнуўся з Ярдану і быў паведзены Духам у пустыню.
- 2** Там сорак дзён Ён быў спакушаны д'яблам і нічога ня еў у гэтыя дні; а калі яны скончыліся, урэшце захацеў есьці.
- 3** І сказаў Яму д'ябал: «Калі Ты — Сын Божы, скажы гэтamu камяню, каб ён стаўся хлебам».
- 4** І адказаў яму Ісус, кажучы: «Напісана, што ня хлебам адным будзе жыць чалавек, але ўсякім словам Божым».
- 5** І, узвёўшы Яго на высокую гару, д'ябал паказаў Яму ўсе валадарствы сусьвету ў імгненьні часу.
- 6** І сказаў Яму д'ябал: «Дам Табе ўладу над усім гэтым і славу іхнюю, бо яна мне аддадзена, і я, каму хачу, даю яе.
- 7** Дык калі Ты паклонішся мне, усё будзе Тваё».
- 8** І, адказваючы, сказаў яму Ісус: «Адыйдзі ад Мяне, шатан! Бо напісана: “Госпаду, Богу твайму, пакланяйся і Яму аднаму служы”».

9 І павёў Яго ў Ерусалім, і паставіў на вільчаку съвятыні, і сказаў Яму: «Калі Ты — Сын Божы, кінься адгэтуль уніз,

10 бо напісана: “Анёлам Сваім загадае пра Цябе ўсьцерагчы Цябе”,

11 і: “На руках панясуць Цябе, каб не спатыкнуўся аб камень нагою Тваёю”».

12 І, адказваючы, сказаў яму Ісус: «Сказана: “Не спакушай Господа, Бога твойго”».

13 І, скончыўши ўсё спакушэнье, д'ябал адыйшоў ад Яго да пары.

14 І вярнуўся Ісус у сіле Духа ў Галілею; і разыйшлася чутка пра Яго па ўсёй ваколіцы.

15 І вучыў Ён у сынагогах іхніх, і ад усіх быў слайлены.

16 І прыйшоў у Назарэт, дзе быў выхаваны, і ўвайшоў паводле звычаю Свайго ў дзень суботні ў сынагогу, і ўстаў чытаць.

17 І далі Яму кнігу прарока Ісаі; і Ён, разгарнуўши кнігу, знайшоў месца, дзе было напісана:

18 «Дух Господа на Мне, бо Ён памазаў Мне дабравесціць убогім, паслаў Мне аздараўляць скрышаных сэрцам, абвяшчаць вязням вызваленне і съляпым — вяртаньне зроку, пусціць змучаных на свабоду,

19 і абвяшчаць год Госпадаў прыемны».

20 І, згарнуўши кнігу, аддаў паслугачу і сеў; і вочы ўсіх у сынагозе былі зьвернуты на Яго.

21 А Ён пачаў гаварыць ім: «Сёньня споўнілася пісанье гэтае ў вушах ваших».

22 І ўсе засьведчылі Яму гэта, і зъдзіўляліся словам ласкі, якія выходзілі з вуснаў Ягоных, і гаварылі: «Ці не Язэпаў гэта сын?»

23 І Ён сказаў ім: «Вядома, вы скажаце Мне гэткую

прыповесць: “Лекару, аздараві Самога Сябе; зрабі і тут, у Тваёй бацькаўшчыне, тое, што, мы чулі, сталася ў Капэрнауме”».

24 І сказаў: «Сапраўды кажу вам: Ніводзін прарок не прыймаецца ў бацькаўшчыне сваёй.

25 Праўдзіва кажу вам: Шмат удоваў было ў Ізраілю ў дні Ільлі, калі было зачынена неба тры гады і шэсць месяцяў, так што стаўся вялікі голад па ўсёй зямлі;

26 і ані да аднае з іх ня быў пасланы Ільля, але толькі да ўдавы ў Сарэпту Сідонскую.

27 І шмат было пракажоных у Ізраілю пры прароку Элісею, і ніводзін з іх ня быў ачышчаны, акрамя Нэмана Сірыйца».

28 І ўсе ў сынагозе напоўніліся ярасцю, пачуўши гэтае,

29 і, устаўши, выгналі Яго навонкі з гораду, і павялі Яго на вяршыню гары, на якой быў пабудаваны горад іхні, каб скінуць Яго,

30 але Ён, прайшоўши сярод іх, пайшоў.

31 І прыйшоў у Капэрнаум, горад Галілейскі, і вучыў іх у суботы.

32 І дзівіліся з вучэнья Ягонага, бо з уладаю былі словаи Яго.

33 І быў у сынагозе чалавек, які меў духа дэмана нячыстага, і ён загаласіў моцным голасам,

34 кажучы: «Аёй! Што нам і Табе, Ісус Назарэец? Ты прыйшоў загубіць нас. Ведаю Цябе, хто Ты, Святы Божы».

35 І забараніў яму Ісус, кажучы: «Змоўкні і выйдзі з яго!» І, кінуўши яго на сярэдзіну, дэман выйшаў з яго, нічога не пашкодзіўши яму.

36 І ахапіў усіх страх, і гутарылі між сабою, кажучы: «Што гэта за слова такое, што з уладаю і моцаю Ён загадвае духам нячыстым, і яны выходзяць?»

37 І разыйшлася чутка пра Яго па ўсіх вакалічных месцах.

38 Выйшаўши ж з сынагогі, Ён прыйшоў у дом Сымона. А цешча Сымонава была ў моцнай гарачцы, і прасілі Яго за яе.

39 І, стаўши каля яе, Ён забараніў гарачцы, і пакінула яе, а яна, адразу ўстаўши, паслугавала ім.

40 Пры заходзе сонца ўсе, якія мелі хворых на розныя хваробы, прыводзілі іх да Яго; і Ён, усклаўши на кожнага з іх рукі, аздаравіў іх.

41 Выганяў таксама дэманаў з многіх, якія кричалі і казалі: «Ты — Хрыстос, Сын Божы». И Ён забараняў ім казаць, што яны ведаюць, што Ён — Хрыстос.

42 А калі настаў дзень, Ён, выйшаўши, пайшоў у пустыннае месца, і натоўпы шукалі Яго, і, прыйшоўши да Яго, затрымлівалі Яго, каб не ішоў ад іх.

43 А Ён сказаў ім: «І ў другіх гарадах Я мушу дабравесыці Валадарства Божае, бо дзеля гэтага Я пасланы».

44 И абвяшчаў у сынагогах Галілейскіх.

Лк 5

1 А сталася, што натоўп ціснуўся да Яго, каб слухаць Слова Божае, і Ён стаяў ля возера Генезарэту,

2 і ўбачыў Ён два чаўны, якія стаялі на возеры, а рыбаловы, выйшаўши з іх, мылі сеци.

3 Увайшоўши ў адзін човен, што быў Сымонаў, Ён прасіў яго адплыць крыху ад берагу і, сеўши, вучыў натоўпы з чаўна.

4 Калі ж перастаў гаварыць, сказаў Сымону: «Адплыві на глыбіню і закіньце сеци вашы дзеля лову».

5 І, адказваючы, Сымон сказаў Яму: «Настаўнік! Мы працавалі ўсю ноч і нічога не злавілі, але паводле слова Твайго закіну сеци».

6 І, зрабіўшы гэтае, яны злавілі вялікае мноства рыбы, і нават сетка ў іх прарывалася.

7 І далі знак таварышам, што былі на другім чаўне, каб прыйшлі дапамагчы ім, і прыйшлі, і напоўнілі абодва чаўны, так што яны пачалі залівацца.

8 Убачыўшы гэта, Сымон Пётар упаў да каленаў Ісуса, кажучы: «Выйдзі ад мяне, Госпадзе, бо я — чалавек грэшны».

9 Бо страх ахапіў яго і ўсіх, што былі з ім, дзеля гэткага ўлову рыбаў, імі злоўленых,

10 таксама і Якуба і Яна, сыноў Зэбэдэя, якія былі супольнікамі Сымона. І сказаў Ісус Сымону: «Ня бойся, ад цяпер будзеш лайцом чалавекаў».

11 І, выцягнуўшы чаўны на бераг, яны пакінулі ўсё і пайшлі за ім.

12 І сталася, Ісус быў у адным горадзе, і прыйшоў чалавек увесь у праказе, і, убачыўшы Ісуса, упаўшы на аблічча, маліў Яго, кажучы: «Госпадзе! Калі хочаш, можаш мяне ачысьціць».

13 І Ён, працягнуўшы руку, дакрануўся да яго і сказаў: «Хачу, будзь ачышчаны». І адразу праказа зыйшла з яго.

14 І Ён загадаў яму нікому не казаць, але пайсьці паказацца съятару і прынесці ахвяру за ачышчэнне сваё, як загадаў Майсей на съведчаныне ім.

15 Але тым больш разыйшлося слова пра Яго, і шматлікія натоўпы зъбіраліся да Яго слухаць і аздараўвіцца ў Яго ад нядужасцяў сваіх.

16 А Ён адыходзіў у пустынныя [месцы] і маліўся.

17 І сталася, у адзін дзень, як Ён навучаў, і сядзелі фарысэі і законавучыцелі, якія прыйшлі з усіх

мястэчак Галілеі і Юдэі, і Ерусаліму, і сіла Госпадава была дзеля аздараўлення іх,

18 вось, нясуць мужчыны на ложку чалавека, які быў спараліжаваны, і хацелі ўнесыці яго [ў дом] і палажыць перад Ісусам;

19 і, не знайшоўши, дзе пранесыці яго праз натоўп, узълезылі на дах і праз страху спусьцілі яго разам з ложкам на сярэдзіну перад Ісусам.

20 I Ён, бачачы веру іх, сказаў яму: «Чалавеча! Адпускаюцца табе грахі твае».

21 I пачалі разважаць кніжнікі і фарысэі, кажучы: «Хто Ён такі, што кажа блюзынерства? Хто можа адпускаць грахі, акрамя аднаго Бога?»

22 A Ісус, пазнаўшы думкі іхнія, адказваючы, сказаў ім: «Што вы думаецце ў сэрцах ваших?

23 Што лягчэй сказаць: «Адпускаюцца табе грахі твае», ці сказаць: «Устань і хадзі»?

24 Але, каб вы ведалі, што Сын Чалавечы мае ўладу на зямлі адпускаць грахі», — сказаў Ён спараліжаванаму. — «Кажу табе: устань і, узяўши ложак твой, ідзі ў дом твой».

25 I той, адразу ўстаўшы перад імі, узяў тое, на чым ляжаў, і пайшоў у дом свой, славячы Бога.

26 I ўсе былі ў захапленыні, і славілі Бога; і напоўніліся страхам, кажучы: «Дзіўныя рэчы бачылі мы сёньня».

27 I пасыля гэтага Ён выйшаў і ўбачыў мытніка, на імя Левій, які сядзеў на мытні, і сказаў яму: «Ідзі за Мною».

28 I той, пакінуўши ўсё, устаў і пайшоў за Ім.

29 I зрабіў для Яго Левій у доме сваім вялікі пачастунак, і была шматлікая грамада мытнікаў і іншых, якія ўзълягали з імі.

30 I наракалі кніжнікі і фарысэі вучням Ягоным,

кажучы: «Навошта вы ясьцё і п'яцё з мытнікамі і грэшнікамі?»

31 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Не здаровыя маюць патрэбу ў лекары, але хворыя.

32 Я прыйшоў клікаць да навяртання не праведных, але грэшных».

33 А яны сказалі Яму: «Чаму вучні Яна посьцяць часта і моляцца, таксама і фарысэйскія, а Твае ядуць і п'юць?»

34 А Ён сказаў ім: «Ці можаце прымусіць сыноў вясельля посьціць, калі з імі жаніхі?»

35 Але прыйдуць дні, калі возьмуць у іх жаніха, і тады будуць посьціць у тыя дні».

36 І сказаў ім прыповесць: «Ніхто латкі ад новага адзеніння не прышывае да старога адзеніння, бо іначай і новае разъдзярэ, і да старога не падыйдзе латка ад новага.

37 І ніхто не ўлівае маладога віна ў старыя мяхі, бо маладое віно прапрве мяхі, і само выцячэ, і мяхі прападуць;

38 але маладое віно трэба ўліваць у новыя мяхі; і захаваецца тое і другое.

39 І ніхто, п'ючы старое віно, не захоча а сразу маладога, бо кажа: “Старое лепшае”».

Лк 6

1 І сталася ў другую суботу пасля Пасхі, што Ён праходзіў праз палеткі, і вучні Ягоныя зрывалі каласы і елі, расыціраючы рукамі.

2 А некаторыя з фарысэяў сказалі ім: «Навошта вы рабіце тое, чаго ня съслед рабіць у суботу?»

3 І, адказваючы ім, сказаў Ісус: «Ці вы не чыталі, што зрабіў Давід, калі быў галодны сам і тыя, што з ім былі?»

4 Як ён увайшоў у дом Божы, і ўзяў хлябы пакладныя, якіх ня можна было есьці нікому, апрача съятароў, і еў, і даў тым, што з ім былі.

5 I сказаў ім: «Сын Чалавечы ёсьць Гаспадар і суботы».

6 I сталася, што ў іншую суботу ўвайшоў Ён у сынагогу і навучаў. I быў там чалавек, у якога правая рука была сухая.

7 А кніжнікі і фарысэі сачылі за Ім, ці аздаровіць у суботу, каб знайсці абвінавачванье супраць Яго.

8 Але Ён, ведаючы думкі іхнія, сказаў чалавеку, які меў сухую руку: «Устань і стань на сярэдзіну». I той, устаўшы, стаў.

9 Тады сказаў ім Ісус: «Спытаюся Я ў вас: “Што трэба рабіць у суботу: дабро ці зло? Збавіць душу ці загубіць?”»

10 I, паглядзеўшы на ўсіх іх, сказаў чалавеку: «Выцягні руку тваю». Ён так і зрабіў, і сталася рука ягоная здаровая, як другая.

11 А яны напоўніліся шалам і гаварылі адзін да аднаго, што ім зрабіць з Ісусам.

12 I сталася ў тыя дні, узыйшоў Ён на гару памаліца, і быў усю ноч у малітве да Бога.

13 I калі настай дзень, Ён паклікаў вучняў Сваіх і выбраў з іх дванаццаць, якіх і назваў апосталамі:

14 Сымона, якога назваў Пятром, і Андрэя, брата ягонага, Якуба і Яна, Філіпа і Барталамея,

15 Мацьвея і Тамаша, Якуба Алфеявага і Сымона, называнага Зілотам,

16 Юду Якубавага і Юду Іскарыёта, які стаўся зраднікам.

17 I, зыйшоўшы разам з імі, стаў на роўным месцы, інатоўп вучняў Ягоных, і вялікае мнóstva народу з усяе Юдэі, і Ерусаліму, і прыморскіх гарадоў Тыру і Сідону,

18 якія прыйшлі паслухаць Яго і аздаравіцца ад хваробаў сваіх, і тыя, якіх мучылі духі нячыстыя, былі аздароўленыя.

19 І ўесь натоўп шукаў дакрануцца да Яго, бо ад Яго зыходзіла моц і аздараўляла ўсіх.

20 І Ён, падняўшы вочы Свае на вучняў Сваіх, сказаў: «Шчасльвия ўбогія, бо вашае ёсьць Валадарства Божае.

21 Шчасльвия вы, якія цяпер галодныя, бо вы насытіцеся. Шчасльвия вы, якія цяпер плачаце, бо будзеце съмяяцца.

22 Шчасльвия вы, калі зъненавідзяць вас людзі і калі адлучаць вас, і будуць зъневажаць, і выкінуць імя вашае, як зло, за Сына Чалавечага.

23 Радуйцеся ў той дзень і весяліцеся, бо вось, вялікая нагарода вашая ў небе, бо гэтак рабілі з прарокамі бацькі іхнія.

24 Больш таго, гора вам, багатыя, бо вы ўжо атрымліваце пацяшэнье сваё.

25 Гора вам, перасычаныя, бо будзеце галодныя. Гора вам, якія цяпер съмяяцца, бо будзеце плакаць і галасіць.

26 Гора вам, калі ўсе людзі будуць гаварыць пра вас добра, бо гэтак рабілі з фальшивымі прарокамі бацькі іхнія.

27 Але вам, якія слухаецце, кажу: Любіце ворагаў вашых, рабіце дабро тым, якія ненавідзяць вас,

28 дабраслаўляйце тых, якія праклінаюць вас, і маліцесь за тых, якія крыўдзяць вас.

29 І таму, які ўдарыў цябе па шчацэ, падстаў і другую; і таму, хто забірае ў цябе адзеніне, не перашкаджай узяць і кашулю.

30 Усякаму, хто просіць у цябе, давай, і ад таго, хто ўзяў у цябе, не патрабуй назад.

31 І як хочаце, каб рабілі вам людзі, гэтак і вы рабіце ім.

32 І калі вы любіце тых, якія вас любяць, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі любяць тых, якія іх любяць.

33 І калі робіце дабро тым, якія вам дабро робяць, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі тое робяць.

34 І калі пазычаеце тым, ад якіх спадзеяцёся атрымаць назад, якая вам падзяка? Бо і грэшнікі пазычаюць грэшнікам, каб атрымаць назад гэтулькі.

35 Больш таго, любіце ворагаў вашых, і рабіце дабро, і пазычайце, не чакаючи нічога; і будзе нагарода вашая вялікая, і будзеце сынамі Найвышэйшага, бо Ён добры і да няўдзячных і злыx.

36 Дык будзьце ж міласэрныя, як і Айцец ваш міласэрны.

37 І не судзіце, і ня будзьце суджаныя; не асуджайце, і ня будзьце асуджаныя; даруйце, і вам будзе даравана;

38 давайце, і вам будзе дадзена: меру добрую, націсьненую, стрэсеную і з верхам дадуць вам на ўлоньне вашае; бо якою мераю мераеце, такою і вам будзе адмерана».

39 Сказаў жа ім прыповесьць: «Ці можа съляпы вадзіць съляпога? Ці не абодва ўваляцца ў яму?

40 Вучань не вышэй за свайго настаўніка, але, удасканаліўшыся, кожны будзе як настаўнік ягоны.

41 Што ты глядзіш на сучок у воку брата твойго, а бервяна ў сваім воку ня бачыш?

42 Ці як можаш сказаць брату твайму: “Браце! Дазволь, выму сучок з вока твойго”, — калі сам ня бачыш бервяна ў сваім воку? Крывадушнік! Вымі спачатку бервяно са свайго вока, і тады ўбачыш, як выняць сучок, які ў воку брата твойго.

43 Бо няма добрага дрэва, якое прыносіць благі плод;

і няма благога дрэва, якое прыносіць плод добры.

44 Бо ўсякае дрэва пазнаецца з уласнага плоду; бо не зьбіраюць фігаў з цяніны і ня здымаяць вінаграду з глогу.

45 Добры чалавек з добрага скарбу сэрца свайго выносіць добрае, а злы чалавек са злога скарбу сэрца свайго выносіць злое; бо з багацьця сэрца гавораць вусны ягоныя.

46 Чаму называеце Мяне: “Госпадзе! Госпадзе!” — і ня робіце таго, што Я кажу?

47 Усякі, хто прыходзіць да Мяне, і слухае слова Мае, і робіць паводле іх, пакажу вам, да каго падобны.

48 Ён падобны да чалавека, што будзе дом, які капаў і заглыбіўся, і заклаў падмурак на скале, і калі сталася паводка, і вада ўдарыла на дом гэты, то не змагла захістаць яго, бо ён быў пабудаваны на скале.

49 А той, хто слухае і ня робіць, падобны да чалавека, што пабудаваў дом на зямлі без падмурку, які, калі ўдарыла на яго вада, адразу разваліўся; і разбурэнъне яго было вялікае».

Лк 7

1 Калі ж Ён скончыў усе слова Свае ў слых народу, увайшоў у Капэрнаум.

2 У аднаго ж сотніка слуга, якога той цаніў, быў хворы пры съмерці.

3 Пачуўшы пра Ісуса, ён паслаў да Яго старшыняў Юдэйскіх прасіць Яго, каб прыйшоў аздаравіць слугу ягонага.

4 І яны, прыйшоўшы да Ісуса, дужа прасілі Яго, кажучы: «Ён варты, каб Ты зрабіў для яго гэтае,

5 бо ён любіць наш народ і пабудаваў нам сынагогу».

6 Ісус пайшоў з імі. А калі Ён быў ужо недалёка ад дому, сотнік прыслалі да Яго сяброў сказаць Яму: “Не

турбуйся, Госпадзе! Бо я ня варты, каб Ты ўвайшоў пад дах мой,

7 бо і сябе самога я не палічыў вартым прыйсьці да Цябе. Але скажы слова, і будзе аздароўлены слуга мой.

8 Бо і я чалавек, які маю над сабою ўладу, і маю пад сабою жаўнераў; і кажу аднаму: “Пайдзі”, — і ён ідзе; і другому: “Прыйдзі”, — і ён прыходзіць; і слuze майму: “Зрабі тое”, — і ён робіць».

9 Пачуўшы гэтае, Ісус зъдзівіўся з яго і, павярнуўшыся, сказаў натоўпу, які ішоў за Ім: «Кажу вам, што нават у Ізраілю не знайшоў Я гэткае веры».

10 І вярнуўшыся ў дом, пасланыя знайшлі хворага слугу паздаравеўшым.

11 І сталася пасьля гэтага, пайшоў Ён у горад, называны Найн; і з Ім ішлі многія з вучняў Ягоных і шматлікі натоўп.

12 Калі ж Ён наблізіўся да брамы гораду, вось, выносілі памёршага, адзінароднага сына ў маці сваёй, а яна была ўдава; і вялікі натоўп з гораду ішоў з ёю.

13 І, убачыўшы яе, Госпад зълітаваўся над ёю і сказаў ёй: «Ня плач».

14 І, падыйшоўши, дакрануўся да пахавальныхных насілкаў; а тыя, што несылі іх, затрымаліся, і Ён сказаў: «Юнача, табе кажу: Устань!»

15 І сеў мёртвы, і пачаў гаварыць; і Ён аддаў яго маці ягонай.

16 І ўсіх ахапіў страх, і яны славілі Бога, кажучы: «Вялікі прарок паўстаў між намі», і: «Бог адведаў народ Свой».

17 І разыишлося слова гэтае пра Яго па ўсёй Юдэі і па ўсёй ваколіцы.

18 І паведамілі Яну вучні ягоныя пра ўсё гэтае.

19 І, паклікаўши двух з вучняў сваіх, Ян паслаў іх да

Ісуса, кажучы: «Ці Ты Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам другога?»

20 А мужы [гэтыя], прыйшоўши да Яго, сказалі: «Ян Хрысьціцель паслаў нас да Цябе, кажучы: «Ці Ты Той, Які прыходзіць, ці чакаць нам другога?»»

21 У гэтую гадзіну Ён многіх аздаравіў ад хваробаў і немачаў, і ад злых духаў, і многім съляпым вярнуў зрок.

22 I, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Пайдзіце, паведаміце Яну, што вы бачылі і чулі, што съляпыя бачаць, кульгавыя ходзяць, пракажоныя ачышчаюцца, глухія чуюць, мёртвыя ўваскрасаюць, убогім дабравесціцца.

23 I шчасльвы той, хто ня згоршыцца дзеля Мяне».

24 Калі ж пасланцы Яна пайшли, Ён пачаў гаварыць да натоўпаў пра Яна: «Што глядзець хадзілі вы ў пустыню? Ці трысыціну, якую вецер хістае?

25 Але што хадзілі вы ўбачыць? Ці чалавека, апранутага ў мяккія шаты? Вось, тыя, што ў пышным адзеніні і жывуць раскошна, знаходзяцца пры дварах валадарскіх.

26 Але што хадзілі вы ўбачыць? Прагока? Так, кажу вам, і больш за прагока.

27 Ён ёсьць той, пра якога напісаны: «Вось, Я пасылаю анёла Майго перад абліччам Твайм, які пракладзе шлях Твой перад Табою».

28 Бо кажу вам: Сярод народжаных жанчынамі няма ніводнага прагока, большага за Яна Хрысьціцеля; але меншы ў Валадарстве Божым большы за яго.

29 I ўвесы народ, які слухаў яго, і мытнікі аддалі хвалу Богу, хрысьцячыся хрышчэннем Янавым;

30 а фарысэі і законьнікі адкінулі параду Божую для іх, не ахрысьціўшыся ў яго».

31 Госпад жа сказаў: «Да каго прыраўняю людзей пакаленъя гэтага? И да каго яны падобныя?

32 Яны падобныя да дзяцей, якія сядзяць на вуліцы, і клічуць адзін аднаго, і кажуць: “Мы гралі вам на жалейцы, і вы не скакалі; мы галасілі, і вы ня плакалі”.

33 Бо прыйшоў Ян Хрысьціцель, ані хлеба ня есьць, ані віна ня п’е, і вы кажаце: “Дэмана мае”.

34 Прыйшоў Сын Чалавечы, есьць і п’е, і вы кажаце: “Вось, чалавек — абжора і п’яніца, сябра мытнікаў і грэшнікаў”.

35 И апраўдана мудрасць усімі дзецьмі яе».

36 Нехта з фарысэяў прасіў Яго паесці разам з ім, і Ён, увайшоўшы ў дом фарысэя, узълёг.

37 И вось жанчына з таго гораду, якая была грэшніцай, даведаўшыся, што Ён узълягае ў доме фарысэя, прынесла алябастравы збанок міра,

38 і, стаўши ззаду ля ног яго і плачучы, пачала абліваць ногі яго съязьмі, і выцірала валасамі галавы сваёй, і цалавала ногі Ягоныя, і мазала мірам.

39 Бачачы гэтае, фарысэй, які быў запрасіў Яго, сказаў сам у сабе: «Калі б Ён быў прарок, дык ведаў бы, хто і якая жанчына даўранаецца да Яго, бо яна — грэшніца».

40 И, адказваючы, Ісус сказаў яму: «Сымоне, Я маю нешта сказаць табе». Ён жа кажа: «Кажы, Настаўнік».

41 [Ісус сказаў]: «У аднаго пазычальніка былі два даўжнікі: адзін быў вінен пяцьсот дынараў, а другі — пяцьдзесят.

42 А як яны ня мелі, чым заплаціць, ён дараваў абодвум. Скажы, каторы з іх больш узълюбіць яго?»

43 Адказваючы, Сымон сказаў: «Думаю, што той, якому больш дараваў». Ён жа сказаў яму: «Слушна

ты пастанавіў».

44 І, павярнуўшыся да жанчыны, сказаў Сымону: «Ці бачыш ты гэтую жанчыну? Я прыйшоў у дом твой, і ты вады Мне на ногі ня даў; а яна съязьмі абліла ногі Мае і валасамі галавы сваёй выцерла.

45 Ты пацалунку Мне ня даў, а яна, як толькі Я прыйшоў, не перастае цалаваць ногі Мае.

46 Ты галавы Мне алеем не памазаў; а яна мірам памазала ногі Мае.

47 Дзеля гэтага кажу табе: дарующа многія грахі яе за тое, што яна шмат узылюбіла; а каму мала даруецца, той мала любіць».

48 А ёй сказаў: «Адпускающа табе грахі».

49 І тыя, што ўзылягалі з Ім, пачалі гаварыць у сабе: «Хто Ён ёсьць, што і грахі адпускае?»

50 А Ён сказаў жанчыне: «Вера твая збавіла цябе; ідзі ў супакоі».

Лк 8

1 І сталася пасьля, праходзіў Ён праз гарады і мястэчкі, абвяшчаючы і дабравесцячы Валадарства Божае, і з Ім Дванаццаць,

2 і некаторыя жанчыны, якія былі аздароўленыя ад злых духаў і нядужасцяў: Марыя, называная Магдалена, з якое выйшлі сем дэманаў,

3 і Ёанна, жонка Хузы, наглядчыка Ірадавага, і Сусанна, і многія іншыя, якія служылі Яму з маёмасці сваёй.

4 А калі сабралася мноства народу, і з гарадоў зыходзіліся да Яго, Ён пачаў гаварыць прыповесць:

5 «Выйшаў сейбіт сеяць насеныне сваё; і, калі ён сеяў, адно ўпала пры дарозе і было патаптана, і птушкі нябесныя падзяўблі яго;

6 а іншае ўпала на камень і, узыйшоўши, засохла, бо ня мела вільгаці;

7 а іншае ўпала між цянінаю, і вырасла цяніна, і заглушыла яго;

8 а іншае ўпала на добрую зямлю і, узыйшоўши, прынесла плод стакротны». Сказаўши гэтае, Ён усклікнуў: «Хто мае вуши слухаць, няхай слухае».

9 А вучні Ягоныя пытаўся ў Яго, кажучы: «Што значыць прыповесьць гэтая?»

10 Ён жа сказаў: «Вам дадзена ведаць таямніцы Валадарства Божага, а для рэшты яны ў прыповесьцях, так што яны, бачачы, ня бачаць і, чуючы, не разумеюць.

11 Вось жа прыповесьць гэтая: насенне ёсьць слова Божае.

12 А што пры дарозе — гэта тыя, якія слухаюць, а пасъля прыходзіць д'ябал, і забірае слова з сэрца іхняга, каб не паверылі і не былі збаўленыя.

13 А што на камені — гэта тыя, якія, калі пачуюць, з радасцю прыймаюць слова, ды ня маюць кораня і часова вераць, а ў час спакусы адпадаюць.

14 А што ўпала ў цяніну — гэта тыя, якія слухаюць, але, адыходзячы, заглушаюцца клопатамі, багаццем і асалодамі жыцьцёвымі, і не даюць плоду.

15 А што ўпала на добрую зямлю — гэта тыя, што, пачуўши слова, захоўваюць у добрым і чыстым сэрцы, і даюць плод у цярплівасці.

16 Ніхто, запаліўши сьвечку, не прыкрывае яе пасудзінаю, або не ставіць пад ложак, але ставіць на сьвечнік, каб тыя, якія ўваходзяць, бачылі сьвятло.

17 Бо няма нічога таемнага, што б ня выявілася, ані скаванага, што ня сталася б вядомым і ня выйшла на сьвятло.

18 Дык глядзіце, як вы слухаеце; бо хто мае, таму дадзена будзе, а хто ня мае, у таго будзе забрана і тое,

што ён думae мець».

19 I прыйшлі да Яго маці і браты Ягоныя, і не маглі падыйсьці да Яго з прычыны натоўпу.

20 I паведамілі Яму, кажучы: «Маці Твая і браты Твае стаяць вонкі, хочучы бачыць Цябе».

21 Ён жа, адказваючы, сказаў ім: «Маці Мая і браты Мае — гэта тыя, якія слухаюць слова Божае і выконваюць яго».

22 I сталася аднаго дня, Ён увайшоў з вучнямі Сваімі ў човен і сказаў ім: «Пераплынем на той бок возера». I паплылі.

23 Калі ж яны плылі, Ён заснуў. I падняўся на возеры бурны вецер, і іх залівала хвалямі, і яны былі ў небясьпекы.

24 I, падыйшоўши, яны пабудзілі Яго, кажучы: «Настаўнік! Настаўнік! Мы гінем». А Ён, устаўши, забараніў ветру і хваліванню вады; і яны спыніліся, і сталася ціша.

25 Ён жа сказаў ім: «Дзе вера вашая?» А яны, спалохаўшися, у зьдзіўленні гаварылі адзін аднаму: «Хто Ён ёсьць, што вятрам загадвае і вадзе, і яны падпрадкоўваюцца Яму?»

26 I прыплылі ў краіну Гадарэнскую, якая насупраць Галілеі.

27 Калі ж выйшаў Ён на бераг, пераняў Яго нейкі чалавек з гораду, які меў дэманаў з даўных часоў, і не апранаў адзеньня, і жыў ня ў дому, але ў магілах.

28 Ён, убачыўши Ісуса, упаў перад Ім, закрычаўши, і моцным голасам сказаў: «Што мне і Табе, Ісус, Сын Бога Найвышэйшага? Малю Цябе, ня мучай мяне».

29 Bo Ён загадаў духу нячыстаму выйсьці з гэтага чалавека; бо ён доўгі час мучыў яго, так што яго вязалі ланцугамі і съцераглі яго, але ён разрываў ланцугі, і дэман гнаў яго ў пустыні.

30 А Ісус спытаўся ў яго, кажучы: «Якое тваё імя?» Ён жа сказаў: «Легіён», бо шмат дэманаў увайшло ў яго.

31 І прасілі Яго, каб не казаў ім ісьці ў бездань.

32 А там на гары пасьвіўся вялікі гурт съвіняў; і прасілі Яго [дэманы], каб дазволіў ім увайсьці ў іх, і Ён дазволіў ім.

33 Дэманы, выйшаўшы з чалавека, увайшлі ў съвіняў, і рынуўся гурт са стромы ў возера, і згінуў.

34 А тыя, якія пасьвілі іх, убачыўшы, што сталася, уцяклі і, пайшоўшы, паведамілі ў горадзе і вёсках.

35 І выйшлі ўбачыць, што сталася; і прыйшлі да Ісуса, і знайшлі чалавека, з якога выйшлі дэманы, што сядзіць ля ног Ісуса, адзеты і пры розуме; і спалахаліся.

36 А тыя, якія бачылі, распавялі ім, як збаўлены быў апанаваны дэманамі.

37 І прасіла Яго ўсё мноства ваколіцы Гадарэнскае пайсьці ад іх, бо іх ахапіў вялікі страх. Ён жа, увайшоўшы ў човен, вярнуўся.

38 А чалавек, з якога выйшлі дэманы, прасіў Яго, каб быць з Ім, але Ісус адпусціў яго, кажучы:

39 «Вярніся ў дом твой і раскажы, што ўчыніў табе Бог». І ён пайшоў, абвяшчаючы па ўсім горадзе, што ўчыніў яму Ісус.

40 І сталася, калі Ісус вярнуўся, натоўп прыняў Яго, бо ўсе чакалі Яго.

41 І вось прыйшоў чалавек на імя Яір, а быў ён начальнік сынаагогі; і, упаўшы да ног Ісуса, прасіў Яго увайсьці ў дом ягоны,

42 бо ў яго была адзінародная дачка, гадоў дванаццаці, і ная памірала. А калі Ён ішоў, натоўпы ціснуліся да Яго.

43 І жанчына, якая мела крывацечу дванаццаць гадоў і аддала на лекараў усё ўтрыманье сваё, і ніводзін ня

здолеў вылечыць яе,

44 падыйшоўши ззаду, дакранулася да крыса шаты Ягонай; і адразу спынілася ў яе крывацечা.

45 І сказаў Ісус: «Хто дакрануўся да Мяне?» А як усе адмаўляліся, сказаў Пётар і тыя, што з Ім былі: «Настаўнік! Натоўпы акружаюць Цябе і націскаюць, і Ты кажаш: «Хто дакрануўся да Мяне?»»

46 Але Ісус сказаў: «Нехта дакрануўся да Мяне, бо Я адчуў сілу, якая выйшла з Мяне».

47 А жанчына, бачачы, што яна ня ўтоілася, дрыжучы, падыйшла і, упаўши перад Ім, расказала Яму перад усім народам, з якое прычыны яна дакранулася да Яго, і як адразу была аздароўлена.

48 Ён жа сказаў ёй: «Будзь пэўная, дачка! Вера твая збавіла цябе; ідзі ў супакоі».

49 Калі Ён яшчэ гаварыў гэтае, прыходзіць нехта ад начальніка сынагогі, кажучы яму: «Дачка твая памерла; не турбуй Настаўніка».

50 А Ісус, пачуўши, адказаў яму, кажучы: «Ня бойся, толькі вер, і будзе збаўлена».

51 Прыйшоўши ж у дом, не дазволіў увайсьці нікому апрача Пятра, Яна і Якуба, і бацькі дзяўчынкі, і маці.

52 А ўсе плакалі і галасілі па ёй. Ён жа сказаў: «Ня плачце; яна не памерла, але съпіць».

53 І съмяяліся з Яго, ведаючы, што яна памерла.

54 Ён жа, выслаўши ўсіх вонкі і ўзяўши яе за руку, усклікнуў, кажучы: «Дзяўчынка, устань!»

55 І вярнуўся дух ейны, і яна адразу ўстала, і Ён загадаў даць ёй есьці.

56 І зъдзіўліся бацькі ейныя, а Ён загадаў ім не гаварыць нікому пра тое, што сталася.

Лк 9

1 Паклікаўши ж дванаццаць вучняў Сваіх, Ён даў ім

моц і ўладу над усімі дэманамі і аздараўляць хваробы.

2 І паслаў іх абвяшчаць Валадарства Божае і аздараўляць нядужых.

3 І сказаў ім: «Нічога не бярыще ў дарогу: ані кія, ані торбы, ані хлеба, ані срэбра, і каб двух вopратак ня мелі.

4 І ў які дом увойдзеце, там заставайцеся, і адтуль выпраўляйцеся;

5 і калі дзе ня прымуць вас, то, выходзячы з таго гораду, абрасіце і пыл з ног ваших у съведчаныне супраць іх».

6 Пайшоўши, яны праходзілі праз мястэчкі, дабравесцячы і аздараўляючы паўсюль.

7 А тэтрапх Ірад пачуў пра ўсё, што дзеялася праз Яго, і быў зъбянтэжаны, бо адны казалі, што гэта Ян устаў з мёртвых;

8 а другія — што Ільля зъявіўся, а іншыя — што аздзін з старадаўных прарокаў уваскрос.

9 І сказаў Ірад: «Яна я съцяў. А хто Гэты, пра Якога я чую такое?» І шукаў убачыць Яго.

10 І вярнуўшыся, апосталы расказалі Яму, што яны зрабілі, і Ён, узяўши іх, пайшоў асобна ў пустыннае месца каля гораду, называнага Бэтсаіда.

11 Але народ, даведаўшыся, пайшоў за Ім; і Ён, прыняўши іх, гаварыў з імі пра Валадарства Божае, і тых, якія мелі патрэбу ў аздараўленыні, аздараўляў.

12 Калі ж дзень пачаў зыходзіць, прыступіўши да Яго, дванаццаць сказалі Яму: «Адпусьці на тоўп, каб яны, пайшоўши ў навакольныя мястэчкі і вёскі, пераначавалі і знайшли ежу, бо мы тут у пустынным месцы».

13 Ён жа сказаў ім: «Вы дайце ім есьці». А яны сказалі: «У нас няма больш за пяць хлябоў і дзьве рыбы. Хіба што мы, пайшоўши, купім ежы для ўсіх

гэтых людзей?»

14 Бо іх было пяць тысячаў чалавек. Але Ён сказаў вучням Сваім: «Рассадзіце іх шэрагамі па пяцьдзесятам».

15 I зрабілі так, і рассадзілі ўсіх.

16 Ён жа, узяўшы пяць хлябоў і дзъве рыбы і зірнуўшы ў неба, дабраславіў іх, паламаў і даў вучням, каб раздалі натоўпу.

17 I елі, і насыціліся ўсе; і назьбіралі пазасталых кавалкаў дванаццаць кашоў.

18 I сталася, калі Ён маліўся асобна, вучні былі з Ім, і Ён спытаўся ў іх, кажучы: «Кім называе Мяне натоўп?»

19 Яны, адказваючы, сказалі: «Янам Хрысьціцелем, а іншыя — Ільлём; а іншыя — што адзін са старадаўных прарокаў уваскрос».

20 Ён жа сказаў ім: «А вы кім называецце Мяне?» Адказваючы, Пётар сказаў: «Хрыстом Божым».

21 Але Ён строга загадаў ім нікому не гаварыць пра гэта,

22 сказаўшы, што Сын Чалавечы мусіць шмат перацярпець, і быць адкінутым старшынямі, і першас্বятарамі, і кніжнікамі, і будзе забіты, і на трэці дзень уваскрэсьне.

23 Да ўсіх жа сказаў: «Калі хто хоча ісьці за Мною, няхай адрачэцца ад самога сябе, і бярэ крыж свой штодзень, і ідзе за Мною».

24 Бо хто хоча збавіць душу сваю, загубіць яе; а хто загубіць душу сваю дзеля Мяне, той збавіць яе.

25 Бо якая карысць чалавеку здабыць увесь съвет, а сябе самога загубіць, ці пашкодзіць сабе?

26 Бо хто пасаромеецца Мяне і словаў Маіх, таго Сын Чалавечы пасаромеецца, калі прыйдзе ў славе Сваёй, і Айца, і святых анёлаў.

27 Кажу вам праўдзіва, ёсьць некаторыя з тых, што

тут стаяць, якія не пакаштуюць съмерці, пакуль ня ўбачаць Валадарства Божага».

28 Сталася ж праз восем дзён пасьля словаў гэтых, узяўшы Пятра, Яна і Якуба, Ён узыйшоў на гару маліцца.

29 I стаўся, як Ён маліўся, выгляд аблічча Ягонага іншым, і адзеньне Ягонае сталася белым, бліскучым.

30 I вось, два мужы гутарылі з Ім, а былі гэта Майсей і Ільля,

31 якія, зъявіўшыся ў славе, гаварылі пра зыход Ягоны, што меўся споўніць у Ерусаліме.

32 Пётар жа і тыя, што з ім, былі ахопленыя сном; а прачнуўшыся, убачылі славу Ягоную і двух мужоў, якія стаялі з Ім.

33 I сталася, калі тыя адыходзілі ад Яго, сказаў Пётар Ісусу: «Настаўнік! Добра нам тут быць. Зробім тры намёты: адзін — Табе, адзін — Майсею, і адзін — Ільлі», — ня ведаючы, што кажа.

34 Калі ж ён гаварыў гэтае, зъявілася воблака і агарнула іх; і яны перепалохаліся, як увайшлі ў воблака.

35 I стаўся голас з воблака, які казаў: «Гэта ёсьць Сын Мой улюблёны; Яго слухайце».

36 I калі быў голас гэты, застаўся Ісус адзін. I яны замаўчалі, і нікому не абвясцілі ў тыя дні, што бачылі.

37 I сталася на наступны дзень, як яны зыйшлі з гары, сустрэў Яго вялікі натоўп.

38 I вось нейкі чалавек з натоўпу крыкнуў, кажучы: «Настаўнік! Малю Цябе, глянь на сына майго, бо ён адзінародны ў мяне».

39 I вось дух бярэ яго, і ён неспадзявана крычыць, і тузae яго з пенай; і ледзь адступае ад яго, разьбіўшы яго.

40 І я прасіў вучняў Тваіх выгнаць яго, і яны не змаглі».

41 Ісус жа, адказваючы, сказаў: «О, пакаленъне бязъвернае і сапсаванае! Да��уль буду з вамі і буду цярпець вас? Прывядзі сюды сына твойго».

42 Калі ж той падыходзіў, дэман кінуў яго і затрос; але Ісус забараніў духу нячыстаму, і аздаравіў хлопца, і аддаў яго бацьку ягонаму.

43 І ўсе дзівіліся велічы Божай. Калі ж усе дзівіліся ўсяму, што ўчыніў Ісус, Ён сказаў вучням Сваім:

44 «Палажыце ў вушы свае слова гэтых: Сын Чалавечы мае быць выдадзены ў рукі чалавечыя».

45 Але яны не зразумелі слова гэтага, і яно было закрытае ад іх, каб ня ўцяміць яго; а спытацца ў Яго пра слова гэтае яны баяліся.

46 Прыйшла ж ім думка, хто з іх быў бы большы?

47 А Ісус, убачыўшы думкі сэрца іхняга, узяўшы дзіця, паставіў яго перад Сабою

48 і сказаў ім: «Хто прыйме гэтае дзіця ў імя Маё, Мяне прыймае, а хто Мяне прыйме, прыймае Таго, Які паслаў Мяне. Бо хто з вас меншы за ўсіх, той будзе вялікі».

49 Адказваючы, Ян сказаў: «Настанік! Мы бачылі некага, хто ў імя Тваё выганяў дэманаў, і забаранілі яму, бо ён ня ходзіць з намі».

50 І сказаў яму Ісус: «Не забараняйце, бо хто ня супраць вас, той за вас».

51 І сталася, як набліжаліся дні ўзяцьця Яго, Ён звярнуў аблічча Сваё ісьці ў Ерусалім,

52 і паслаў веснікаў перад абліччам Сваім; і яны, пайшоўшы, увайшлі ў мястэчка Самаранскае, каб прыгатаваць для Яго,

53 але там не прынялі Яго, бо аблічча Ягонае было скіраванае ў Ерусалім.

54 Убачыўшы гэта, вучні Ягоныя Якуб і Ян сказалі: «Госпадзе! Ці хочаш, мы скажам, каб агонь зыйшоў з неба і зынішчыў іх, як і Ільля зрабіў?»

55 Але Ён, павярнуўшыся да іх, забараніў ім і сказаў: «Ня ведаецце, якога вы духа,

56 бо Сын Чалавечы прыйшоў не загубіць душы чалавечыя, але збавіць». І пайшлі ў другое мястэчка.

57 І сталася, як яны былі ў дарозе, нехта сказаў яму: «Я пайду за Табою, куды б Ты ні пайшоў, Госпадзе!»

58 І сказаў яму Ісус: «Лісы маюць норы, і птушкі нябесныя — гнёзды, а Сын Чалавечы ня мае, дзе галаву прыхіліць».

59 А другому сказаў: «Ідзі за Мною». Той сказаў: «Госпадзе! Дазволь мне, адыйшоўшы, перш пахаваць бацьку майго».

60 Але Ісус сказаў яму: «Пакінь мёртвым хаваць сваіх мёртвых, а ты ідзі і авбяшчай Валадарства Божае».

61 І другі сказаў: «Я пайду за Табою, Госпадзе! Але перш дазволь мне разъвітацца з хатнімі маймі».

62 Але Ісус сказаў яму: «Той, хто ўзлажыў руку сваю на плуг і аглядаецца назад, не надаецца да Валадарства Божага».

Лк 10

1 Пасыля гэтага прызначыў Госпад і другіх семдзесят, і паслаў іх па двое перад абліччам Сваім у кожны горад і месца, куды Сам меўся ісьці.

2 Тады сказаў ім: «Сапраўды, жніво багатае, а работнікаў мала; дык прасіце Гаспадара жніва, каб выслаў работнікаў на жніво Сваё.

3 Ідзіце! Вось, Я пасылаю вас, як ягнят сярод ваўкоў.

4 Не бярыце ані кайстры, ані торбы, ані сандалаў, і нікога ў дарозе не вітайце.

5 У які ж дом увойдзеце, перш кажыце: “Супакой дому гэтаму!”

6 И калі будзе там сын супакою, то супачыне на ім супакой ваш, а калі не, то да вас вернецца.

7 А ў доме тым заставайцеся, ешче і піце, што ў іх ёсьць; бо работнік варты платы сваёй. Не пераходзьце з дому ў дом.

8 И калі прыйдзеце ў які горад, і прыймуць вас, ешче, што вам дадуць;

9 і адзараўляйце ў іх хворых, і кажыце ім: “Наблізілася да вас Валадарства Божае”.

10 А калі прыйдзеце ў які горад, і ня прыймуць вас, то, выйшаўши на вуліцу, скажыце:

11 “І пыл, які прыліп да нас ад вашага гораду, абррасаем вам. Аднак жа ведайце, што наблізілася да вас Валадарства Божае”.

12 Кажу ж вам, што Садому ў дзень той лягчэй будзе, чым гораду гэткаму.

13 Гора табе, Харазін! Гора табе, Бэтсаіда! Бо калі б у Тыры і Сідоне сталіся цуды, якія былі стаўшыся ў вас, яны даўно б навярнуліся, седзячы ў здрэніцы і попеле.

14 Але Тыру і Сідону лягчэй будзе на судзе, чым вам.

15 И ты, Капэрнаум, які да неба ўзынёсся, у пекла скінуты будзеш.

16 Хто слухае вас, той Мяне слухае, і хто адкідае вас, той Мяне адкідае. А хто адкідае Мяне, той адкідае і Таго, Хто паслаў Мяне».

17 Семдзесят жа вярнуліся з радасцю, кажучы: «Госпадзе! И дэманды падпарадкоўваюцца нам у імя Тваё».

18 Ён жа сказаў ім: «Я бачыў шатана, які ўпаў з неба, як бліскавіца.

19 Вось, Я даю вам уладу наступаць на зъмеяў і скарпіёнаў, і на ўсю сілу варожую, і нішто не

пашкодзіць вам.

20 Аднак жа з таго ня радуйцеся, што духі вам падпарафкоўваюцца; але радуйцеся з таго, што імёны вашыя запісаны ў небе».

21 У тую гадзіну ўзрадаваўся Ісус у духу і сказаў: «Вызнаю Цябе, Ойча, Госпадзе неба і зямлі, што Ты схаваў гэтае ад мудрых і разумных, і адкрыў немаўлятам. Так, Айцец, бо гэтак было даспадобы Табе».

22 І, павярнуўшыся да вучняў, сказаў: «Усё Мне аддадзена Айцом Маім; і Хто ёсьць Сын, ня ведае ніхто, акрамя Айца, і Хто ёсьць Айцец, ня ведае ніхто, акрамя Сына і каму Сын хоча адкрыць».

23 І, павярнуўшыся да вучняў, сказаў ім асобна: «Шчасльвия вочы, якія бачаць тое, што вы бачыце!

24 Бо кажу вам, што многія прарокі і валадары хацелі бачыць тое, што вы бачыце, і ня бачылі; і пачуць тое, што вы чуеце, і ня чулі».

25 І вось, нейкі законьнік устаў, спакушаючы Яго і кажучы: «Настанкі! Што мне рабіць, каб успадкаеміць жыцьцё вечнае?»

26 Ён жа сказаў яму: «У Законе што напісана? Як чытаеш?»

27 Ён жа, адказваючы, сказаў: «Любі Госпада, Бога твойго, усім сэрцам тваім, і ўсёю душою тваёю, і ўсёю моцай тваёю, і ўсім разуменнем тваім, і бліжняга твойго, як самога сябе».

28 [Ісус] сказаў яму: «Слушна ты адказаў. Рабі гэтак, і будзеш жыць».

29 Але ён, хочучы апраўдацца, сказаў Ісусу: «А хто мой бліжні?»

30 На гэтае сказаў Ісус: «Нейкі чалавек зыходзіў з Ерусаліму ў Ерыхон і натрапіў на разбойнікаў, якія зьнялі з яго вопратку, зьблілі яго і пайшлі, пакінуўшы

яго ледзь жывога.

31 Здарылася, што нейкі съвтар зыходзіў гэтай дарогаю і, убачыўшы яго, прамінуў яго.

32 Таксама і лявіт, апынуўшыся на tym месцы, падыйшоўшы і ўбачыўшы, прамінуў яго.

33 А Самаранін нейкі, ідуchy, найшоў на яго і, убачыўшы яго, зълітаваўся.

34 I, падыйшоўшы, перавязаў яму раны, паліўшы алеем і віном; i, пасадзіўшы яго на свайго асла, прывёз яго ў карчму, і паклапаціўся пра яго.

35 A на другі дзень, адыходзячы, дастаў два дынары, даў карчмару і сказаў яму: “Паклапаціся пра яго і, калі выдасі што болей, я, вярнуўшыся, аддам табе”.

36 Хто з гэтых трох, ты думаеш, стаўся бліжнім таму, які натрапіў на разбойнікаў?»

37 Ён сказаў: «Той, які зълітаваўся над ім». Тады Ісус сказаў яму: «Ідзі і ты рабі гэтак».

38 I сталася, як яны ішлі, прыйшоў Ён у нейкае мястечка; а адна жанчына, на імя Марта, прыняла Яго ў дом свой.

39 I ў яе была сястра, якую звалі Марыя, якая, сеўшы ля ног Ісуса, слухала слова Ягонае.

40 A Марта завіхалася ва ўсякай паслузе i, стаўшы, сказала: «Госпадзе! Ці ж Цябе не клапоціць, што сястра мая пакінула мяне адну паслугаваць? Скажы ёй, каб дапамагла мне».

41 Адказваючы, Ісус сказаў ёй: «Марта, Марта! Ты клапоцішся і турбуешся пра многае,

42 а адно толькі патрэбна. Марыя ж выбрала добрую частку, якая ня будзе забраная ў яе».

Лк 11

1 I сталася, як Ён у адным месцы маліўся, калі перастаў, адзін з вучняў Ягоных сказаў Яму:

«Госпадзе! Навучы нас маліцца, як і Ян навучыў вучняў сваіх».

2 Ён жа сказаў ім: «Калі моліцеся, кажыце: “Ойча наш, Які ёсьць у небе! Свяціся імя Тваё, прыйдзі Валадарства Тваё; будзь воля Твая, як у небе, так і на зямлі».

3 Хлеба нашага штодзённага дай нам сёньня.

4 I адпусьці нам грахі нашыя, як і мы адпускаем вінаватым нашым; і ня ўводзь нас у спакусу, але збаў нас ад злога”».

5 I сказаў ім: «Нехта з вас, маючы сябра, прыйдзе да яго апоўначы і скажа яму: “Сябра! пазыч мне тры хлябы,

6 бо сябра мой з дарогі зайшоў да мяне, і мне няма чаго даць яму”.

7 А той, адказваючы з хаты, скажа: “Не дакучай мне; дзъверы ўжо замкнёныя, і дзеці мае са мною ў ложку; не магу ўстаць і даць табе”».

8 Кажу вам, калі ён, устаўши, ня дасьць яму дзеля сяброўства з ім, дык дзеля дакучлівасці яго, устаўши, дасьць яму, колькі просіць.

9 I я кажу вам: Прасіце, і дадзена вам будзе; шукайце, і знайдзене; стукайце, і адчыняць вам;

10 бо ўсякі, хто просіць, атрымлівае; і хто шукае, знаходзіць; і хто стукае, адчыняць таму.

11 Хто з вас бацька, калі сын папросіць хлеба, дасьць яму камень? Ці [калі папросіць] рыбы, дасьць яму зъмяю замест рыбы?

12 Ці калі папросіць яйка, дасьць яму скарпіёна?

13 Дык вось, калі вы, будучы злымі, умееце добрыя дары даваць дзесятам вашым, тым больш Айцец Нябесны дасьць Духа Святога тым, што просяць у Яго».

14 I было, выгнаў Ён дэмана, які быў нямы; i,

калі дэмман выйшаў, нямы стаў гаварыць; і натоўп зъдзівіўся.

15 Некаторыя з іх казалі: «Праз Бэльзэбула, князя дэмманаў, Ён выганяе дэмманаў».

16 А іншыя, спакушаючы, патрабавалі ў Яго знаку з неба.

17 Але Ён, ведаючы разважаныні іхнія, сказаў ім: «Усякае валадарства, якое разъдзялілася сама ў сабе, апусьцее, і дом на дом упадзе.

18 Калі ж і шатан разъдзяліўся сам у сабе, дык як устаіць валадарства ягонае? Бо вы кажаце, што Я праз Бэльзэбула выганяю дэмманаў.

19 Калі ж Я праз Бэльзэбула выганяю дэмманаў, сыны вашыя праз каго выганяюць іх? Дзеля гэтага яны будуць судзьдзямі вашымі.

20 Калі ж Я пальцам Божым выганяю дэмманаў, значыць дасягнула да вас Валадарства Божае.

21 Калі ўзброены асілак ахоўвае панадворак свой, тады ў бясьпецы маёмастць ягоная.

22 Калі ж дужэйшы за яго, напаўшы, пераможа яго, бярэ ўсю зброю ягоную, на якую той спадзяваўся, і раздае добро ягонае.

23 Хто не са Мною, той супраць Мяне; і хто не зъбірае са Мною, той раскідае.

24 Калі нячысты дух выйдзе з чалавека, праходзіць праз бязводныя месцы, шукаючы супачынку, і, не знаходзячы, кажа: «Вярнуся ў дом мой, адкуль я выйшаў».

25 І, прыйшоўшы, знаходзіць яго вымеченым і прыбранным.

26 Тады ідзе і бярэ з сабою сем іншых духаў, зълейшых за сябе, і, увайшоўшы, жывуць там; і бывае для чалавека таго апошняе горш за першае».

27 І сталася, калі Ён гаварыў гэтае, адна жанчына, азваўшыся з натоўпу, сказала Яму: «Шчасльвае ўлоньне, якое насіла Цябе, і грудзі, якія кармілі Цябе!»

28 А Ён сказаў: «Наадварот, шчасльвыя тыя, якія чуюць слова Божае і захоўваюць яго».

29 Калі ж натоўп пачаў зьбірацца, Ён пачаў гаварыць: «Пакаленъне гэтае злое; яно шукае знаку, і знак ня будзе дадзены яму, апрача знаку Ёны прарока.

30 Бо, як Ёна стаўся знакам для Нініўцаў, так будзе і Сын Чалавечы для пакаленъня гэтага.

31 Валадарка з Поўдня ўстане на суд з людзьмі пакаленъня гэтага і асудзіць іх, бо яна прыйшла з kraju зямлі паслухаць мудрасьць Салямона, і вось, тут большы за Салямона.

32 Нініўцы ўстануць на суд з пакаленънем гэтым і асудзяць яго, бо яны навярнуліся праз пропаведзь Ёны, і вось, тут большы за Ёну.

33 Бо ніхто, запаліўши сьвечку, не стаўляе яе ў тайным месцы, ці пад пасудзіну, але на сьвечніку, каб тыя, што ўваходзяць, бачылі съятло.

34 Съветач цела ёсьць вока; дык вось, калі вока тваё будзе чыстае, тады і ўсё цела тваё съветлае, а калі яно будзе злое, тады і цела тваё цёмнае.

35 Дык зважай, каб съятло, што ў табе, не было цемрай.

36 Калі ж цела тваё ўсё съветлае і ня мае ніводнае цёмнае часткі, дык будзе съветлае ўсё, нібы бліскавіца асьвятліла цябе».

37 Калі Ён сказаў гэтае, адзін фарысэй прасіў Яго да сябе абедаць. Ён, прыйшоўши, узълёг.

38 Фарысэй жа зьдзівіўся, што Ён не абмыўся перад бяседай.

39 Але Госпад сказаў яму: «Цяпер вы, фарысэі, келіх

і місу звонку ачышчаеце, а нутро вashaе напоўненае рабункам і зласылівасьцю.

40 Неразумны! Ці ня Той, Хто зрабіў тое, што звонку, зрабіў і нутро?

41 Давайце лепш міласыціну з таго, што ў вас унутры ёсьць, і тады ўсё будзе ў вас чыстае.

42 Але гора вам, фарысэі, што вы даяцё дзесяціну з мяты, руты і ўсякай гародніны, і аbmінаеце суд і любоў Божую; і гэтае мусіце рабіць, і таго не пакідаць.

43 Гора вам, фарысэі, што любіце першыя месцы ў сынагогах і вітаныні на рынках.

44 Гора вам, кніжнікі і фарысэі, крывадушнікі, што вы быццам магілы схаваныя, і людзі, ходзячы над імі, ня ведаюць гэтага».

45 Адказваючы, нейкі законънік кажа Яму: «Настаўнік, кажучы гэта, Ты і нас зьневажаеш».

46 Ён жа сказаў: «І вам, законънікі, гора, што вы абцяжарваеце людзей цяжарамі невыноснымі, а самі адным пальцам сваім не краняцё цяжараў.

47 Гора вам, што будуеце магілы прарокам, а бацькі вашыя забівалі іх.

48 Гэтым вы сьведчыце і згаджаецеся са справамі бацькоў вашых, што яны сапраўды забілі іх; а вы будуеце ім магілы.

49 Дзеля гэтага і мудрасыць Божая сказала: “Пашлю да іх прарокаў і апосталаў, і з іх адных будуць забіваць, а другіх будуць перасыльдаваць”,

50 каб была спагнаная з пакаленіня гэтага кроў усіх прарокаў, пралітая ад заснавання сьвету,

51 ад крыві Абэля да крыві Захарыі, забітага паміж ахвярнікам і домам. Так, кажу вам: будзе спагнана з пакаленіня гэтага.

52 Гора вам, законънікі, што вы ўзялі ключ разуменія: самі не ўвайшлі і тым, што ўваходзілі,

забаранілі».

53 Калі ж Ён гаварыў ім гэтае, кніжнікі і фарысэі пачалі дужа злавацца і дапытывацца ў Яго пра многае,

54 цікуючы на Яго і шукаючы злавіць нешта з вуснаў Ягоных, каб абвінаваціць Яго.

Лк 12

1 Тым часам сабраўся шматтысячны натоўп, ажно ціснулі адзін аднаго, і Ён пачаў гаварыць спачатку да вучняў Сваіх: «Сыцеражыцесь кісьлі фарысэйскай, якая ёсьць крывадушнасцьць.

2 Бо ніяма нічога прыхаванага, што б не адкрылася, і тайнага, пра што б не даведаліся.

3 Дык што вы кажаце ў цемры, будзе пачута ў съятле; і што скажаце на вуха ў пакоях, будзе абвешчана з дахаў.

4 Кажу ж вам, сябры Мае: ня бойцеся тых, якія забіваюць цела і пасъля гэтага ня могуць больш нічога зрабіць;

5 Перасыцерагаю ж вас, каго баяцца: бойцеся Таго, Які мае ўладу, забіўшы, укінуць у геенну. Так, кажу вам, Яго бойцеся.

6 Ці ня пяць вераб'ёў прадаюцца за два асары? И аніводзін з іх не забыты перад Богам.

7 Але ў вас і валасы на галаве ўсе палічаны. Дык ня бойцеся; вы даражэй за многіх вераб'ёў.

8 Кажу ж вам: усякага, хто прызнае Мяне перад людзьмі, і Сын Чалавечы прызнае перад анёламі Божымі,

9 а хто адрачэцца Мяне перад людзьмі, ад таго адракуцца перад анёламі Божымі.

10 И ўсякаму, хто скажа слова на Сына Чалавечага, будзе адпушчана, а хто будзе блузьніць на Духа Святога, таму ня будзе адпушчана.

11 А калі прывядуць вас у сынагогі, і да начальнікаў, і да ўладаў, не клапаціцесь, як ці што будзеце адказваць, ці што будзеце гаварыць,

12 бо Дух Святы навучыць вас у тую гадзіну, што мусіце гаварыць».

13 Нехта з натоўпу сказаў Яму: «Настаўнік! Скажы брату майму, каб ён падзяліўся са мною спадчынай».

14 Ён жа сказаў яму: «Чалавечча, хто паставіў Мяне судзьдзём ці разъмеркавальнікам між вами?»

15 Пры гэтым сказаў ім: «Глядзіце і захоўвайце сябе ад хцівасыці, бо жыцьцё чалавека ня ў мностве маёмасыці яго».

16 І сказаў ім прыпovesыць, кажучы: «У аднаго багатага чалавека быў добры ўраджай у полі,

17 і ён разважаў у сабе, кажучы: “Што мне зрабіць, бо ня маю, куды злажыць плады мае?”

18 І сказаў: “Вось што зраблю: раскідаю сувірны мае, і пабудую большыя, і зьбяру туды ўсю пшаніцу маю і ўсё добро маё,

19 і скажу душы маёй: ‘Душа! Шмат добра ляжыць у цябе на шмат год; супакойся, еш, пі, весяліся’.”

20 А Бог сказаў яму: “Неразумны! У гэтую ноч душу тваю возьмуць у цябе; каму ж дастанецца тое, што ты прыдбаў?”

21 Так бывае з тым, хто зьбірае скарбы для сябе, а ня ў Бога багацее».

22 Пры гэтым сказаў вучням Сваім: «Дзеля таго кажу вам: Не клапаціцесь дзеля душы вашай, што вам есьці, ані дзеля цела, у што адзецца.

23 Душа большая за ежу, і цела — за адзеньне.

24 Паглядзіце на груганоў, якія ані сеюць, ані жнүць, няма ў іх камораў, ані сувірнаў, і Бог жывіць іх. Наколькі ж вы лепшыя за птушак?

25 I хто з вас сваім клопатам можа дадаць сабе росту хоць на адзін локаць?

26 Дык вось, калі і найменшага ня можаце, навошта клапоціцеся пра іншае?

27 Паглядзіце на лілеі, як яны растуць, не працуюць, не прадуць; але кажу вам, што і Салямон ва ўсёй славе сваёй не апранаўся так, як кожная з іх.

28 Калі ж траву на полі, якая сёньня ёсьць, а заўтра будзе кінута ў печ, Бог так апранае, дык тым больш вас, малаверы.

29 I вы не шукайце, што вам есьці, ці што піць, і не турбуйцеся.

30 Бо ўсё гэта шукаюць народы гэтага съвету; а ваш Айцец ведае, што вам гэта патрэбна.

31 Найбольш шукайце Валадарства Божага, і тое ўсё дададуць вам.

32 Ня бойся, малы статак, бо Айцец ваш упадабаў даць вам Валадарства.

33 Прадавайце маёмасьць вашую і давайце міласьціну; учыніце сабе кайстры, якія не старэюць, скарабу небе, які не зьнікае, куды злодзей не набліжаецца, і дзе моль ня нішчыць.

34 Бо дзе ёсьць скараб ваш, там будзе і сэрца вашае.

35 Няхай будуць паясьніцы вашыя падперазаныя, і съвечкі запаленыя,

36 і вы — падобныя да людзей, якія чакаюць вяртаньня гаспадара свайго з вясельля, каб, як прыйдзе і пастукаецца, адразу адчыніць яму.

37 Шчасльвия тыя слугі, якіх гаспадар, прыйшоўшы, знайдзе, што яны чуваюць. Сапрауды кажу вам: ён падпярэжаецца, і пасадзіць іх, і, падыйшоўшы, будзе паслугаваць ім.

38 I калі прыйдзе ў другую варту, і ў трэцюю варту прыйдзе, і знайдзе іх так, то шчасльвия слугі тыя.

39 Бо вы ведаеце, што, калі б ведаў гаспадар дому, а якой гадзіне прыйдзе злодзей, то чуваў бы і не дапусьціў падкапаць дом свой.

40 I вы таму будзьце гатовыя, бо Сын Чалавечы прыйдзе ў гадзіне, пра якую ня думаеце».

41 Сказаў жа Яму Пётар: «Госпадзе! Ці да нас гаворыш гэтую прыповесьць, ці да ўсіх?»

42 А Госпад сказаў: «Хто ёсьць верны і мудры аканом, якога пан паставіць над слугамі сваімі раздаваць ім у свой час меру хлеба?

43 Шчасльві той слуга, якога пан ягоны, прыйшоўшы, знайдзе, што робіць гэта.

44 Сапраўды кажу вам, што над усёй маёмасцю сваёй паставіць яго.

45 Калі ж слуга той скажа ў сэрцы сваім: “Марудзіць прыйсьці пан мой”, — і пачне біць слугай і служак, і ёсьці, і піць, і напівацца,

46 прыйдзе пан слугі таго ў дзень, які ён не чакае, і ў гадзіну, пра якую ня ведае, і адлучыць яго, і ўчыніць яму адзін лёс з нявернымі.

47 Слуга ж той, які ведаў волю пана свайго, і ня быў гатовы, і не рабіў паводле волі ягонай, будзе моцна біты,

48 а які ня ведаў і зрабіў вартае кары, біты будзе меней. Бо ад кожнага, каму дадзена шмат, шмат і вымагацца будзе, і каму шмат даручана, з таго больш запатрабуюць.

49 Агонь прыйшоў Я кінуць на зямлю, і як хачу, каб ён ужо загарэўся!

50 Бо хрышчэннем павінен Я хрысьціцца, і як Я съціснуты, пакуль гэта ня зьдзейсніцца!

51 Ці думаеце вы, што Я прыйшоў даць супакой зямлі? Не, кажу вам, але разъдзяленьне.

52 Бо адгэтуль пяцёра ў адным доме падзеляцца, трое

супраць двох і двое супраць трох.

53 Падзеляцца бацька супраць сына, і сын супраць бацькі; маці супраць дачкі, і дачка супраць маці; свякруха супраць нявесткі сваёй, і нявестка супраць свякрухі сваёй».

54 Сказаў таксама і натоўпам: «Калі вы бачыце воблака, якое падымаетца з заходу, адразу кажаце: “Дождж набліжаецца”, — і стаецца гэтак.

55 І калі дзъме паўднёвы вецер, кажаце: “Сыпёка будзе”, — і стаецца.

56 Крыгадушнікі! Аблічча зямлі і неба распазнаваць умееце, як жа часу гэтага не пазнайцё?

57 Чаму ж вы сябе саміх ня судзіце праведна?

58 Бо калі ты ідзеш з супраціўнікам сваім да начальніка, па дарозе аддай зароблене, каб пазбыцца яго, каб ён не прывёў цябе да судзьdzі, і судзьdzя не аддаў бы цябе кату, і кат ня кінуў бы цябе ў вязніцу.

59 Кажу табе: Ня выйдзеш адтуль, пакуль не аддасі яму і апошняй лепты».

Лк 13

1 У той час прыйшлі некаторыя, рассказываючы Яму пра Галілейцаў, кроў якіх Пілат зъмяшаў з ахвярамі іхнімі.

2 І, адказваючы, Ісус сказаў ім: «Ці вы думаеце, што гэтыя Галілейцы былі больш грэшныя за ўсіх Галілейцаў, што яны перацярпелі гэтак?

3 Не, кажу вам; але, калі не навернецеся, усе гэтак сама загіненце.

4 Або ці думаеце, што тыя васямнаццаць, на якіх упала вежа ў Сілааме і пабіла іх, больш вінаватыя былі за ўсіх, хто жыў у Ерусаліме?

5 Не, кажу вам; але, калі не навернецесь, усе гэтак сама загіненце».

6 І сказаў такую прыповесць: «Нехта меў у вінаградніку сваім пасаджанае фігавае дрэва, і прыйшоў шукаць плоду на ім, і не знайшоў.

7 І сказаў вінаградару: “Вось, я тры гады прыходжу шукаць плоду на гэтым фігавым дрэве і не знаходжу; съячы яго, навошта яно і зямлю займае?”

8 Той жа, адказваючы, кажа яму: “Пане, пакінь яго і на гэты год, пакуль я абкапаю яго і абкладу гноем,

9 ці ня дасьць плоду; а калі не, дык на той год съячэш яго”».

10 У адной сынагозе ён навучаў у суботу.

11 І вось, была жанчына, якая васямнащаць гадоў мела духа нядужасці, і яна была скорчыўшыся, і не магла выпрастацца.

12 Угледзеўши яе, Ісус паклікаў яе і сказаў ёй: «Жанчына! Ты вызвалена ад нядужасці тваёй».

13 І ўсклаў на яе рукі, і яна адразу выпрасталася і пачала славіць Бога.

14 На гэта начальнік сынагогі, абураючыся, што Ісус аздаравіў у суботу, сказаў натоўпу: «Ёсьць шэсьць дзён, калі мусіце працаваць, тады і прыходзьце, каб быць аздароўленымі, а ня ў дзень суботы».

15 Тады Госпрад адказаў яму і сказаў: «Крывадушнік! Ці не адвязвае кожны з вас вала свайго ці асла ад ясьляў у суботу і не вядзе паіць?

16 А гэтую дачку Абрагама, якую звязаў шатан вось ужо васямнащаць гадоў, ці ж не належала звольніць ад путаў гэтых у дзень суботы?»

17 І калі гаварыў ён гэтае, усе супраціўнікі Ягоныя засаромеліся; і ўвесь народ радаваўся з усіх сладкіх дзеяньняў Ягоных.

18 Ён жа сказаў: «Да чаго падобнае Валадарства

Божае, і з чым параўнаю яго?

19 Яно падобнае да зярняці гарчычнага, якое, узяўшы, пасадзіў чалавек у садзе сваім, і яно вырасла, і сталася вялікім дрэвам, і птушкі нябесныя хаваліся ў галінах ягоных».

20 І зноў сказаў: «З чым параўнаю Валадарства Божае?

21 Яно падобнае да рашчыны, якую жанчына ўзяла і ўмяшала ў тры меры муکі, пакуль ня ўкісла ўсё».

22 І праходзіў па гарадах і мястэчках, навучаючи і кіруючи шлях свой да Ерусаліму.

23 Нехта сказаў яму: «Госпадзе! Няўжо мала тых, якія будуць збаўленыя?» Ён жа сказаў ім:

24 «Намагайцесь ўвайсьці праз цесную браму, бо, кажу вам, многія будуць шукаць увайсьці і ня здолеюць.

25 Калі гаспадар дому ўстане і зачыніць дзвіверы, тады вы станецце звонку і пачняцё стукаццца ў дзвіверы, кажучы: “Госпадзе! Госпадзе! Адчыні нам!” І Ён, адказваючи, скажа вам: “Ня ведаю вас, адкуль вы”.

26 Тады пачняцё гаварыць: “Мы елі і пілі перад Табою, і на вуліцах нашых навучаў Ты”.

27 І Ён скажа: “Кажу вам, Я ня ведаю вас, адкуль вы; адыйдзіце ад Мяне ўсе, якія робяць няправеднасць”.

28 Там будзе плач і скрыгат зубоў, калі ўгледзіце Абрахама, Ісаака, і Якуба, і ўсіх прарокаў у Валадарстве Божым, а вас выганяць прэч.

29 І прыйдуць з усходу, і з захаду, і з поўначы, і з поўдня, і ўзълягут у Валадарстве Божым.

30 І вось ёсьць апошнія, якія будуць першымі, і ёсьць першыя, якія будуць апошнімі».

31 У той дзень падыйшлі некаторыя фарысэі, кажучы Яму: «Выходзь і ідзі адсюль, бо Ірад хоча Цябе забіць».

32 І сказаў ім: «Ідзіце, скажыце гэтаму лісу: “Вось,

Я выганяю дэманаў і аздараўляю сёньня і заўтра, і ў трэці дзень скончу”.

33 Аднак мушу ісьці сёньня, і заўтра, і пазаўтра, бо ня можа стацца, каб прарок загінуў па-за Ерусалімам.

34 Ерусалім, Ерусалім, які забіваеш прарокаў і камянуеш тых, што да цябе пасланыя! Колькі разоў хацеў Я сабраць дзяцей тваіх, як птушка птушаняты сваіх пад крыламі, і вы не захацелі.

35 Вось, пакідаецца вам дом ваш пусты. Сапраўды бо кажу вам, што вы ня ўбачыце Мяне, пакуль ня прыйдзе час, калі скажаце: “Дабраслаўлены Той, Які ідзе ў імя Господа”».

Лк 14

1 І сталася прыйсьці Яму ў суботу ў дом аднаго з начальнікаў фарысэйскіх зьесці хлеба, і яны сачылі за Ім.

2 І вось, быў перад Ім нейкі апухлы чалавек.

3 І, адказваючы, сказаў Ісус законьнікам і фарысэям, кажучы: «Ці належыцца аздараўляць у суботу?»

4 Яны ж маўчалі. І, дакрануўшыся, ён аздаравіў яго і адпussyціў.

5 І, адказваючы ім, сказаў: «Калі ў каго з вас асёл ці вол упадзе ў калодзеж, ці не адразу выцягне яго ў дзень суботні?»

6 І не маглі яны з Ім пра гэта спрачацца.

7 І сказаў тым, якія былі запрошаныя, прыповесць, углядзеўшы, як яны выбіралі першыя месцы, і кажучы ім:

8 «Калі запросіць цябе нехта на вясельле, не ўзълягай на першае месца, каб не было каго паважнейшага за цябе паміж запрошаных ім.

9 И той, які запрасіў цябе і яго, падыйшоўши, скажа табе: “Дай яму месца”, і тады ты з сорамам павінен будзеш сесьці на апошняе месца.

10 Але, калі будзеш запрошаны, прыйшоўши, узълягай на апошняе месца, каб той, які запрасіў цябе, калі падыйдзе, сказаў табе: “Сябра, перасядź вышэй”. Тады будзе табе слава перад тымі, што ўзълягаюць разам з табою.

11 Бо ўсякі, хто сябе ўзвышае, будзе паніжаны, а хто сябе паніжае, будзе ўзвышаны».

12 Сказаў жа і таму, які запрасіў Яго: «Калі ладзіш бяседу ці вячэрну, ня кліч сяброў тваіх, ані братоў тваіх, ані сваякоў тваіх, ані суседзяў багатых, каб і яны цябе не запрасілі, і ты атрымаў бы нагароду».

13 Але калі ты ладзіш пачастунак, запрашай убогіх, калекаў, кульгавых, съляпых.

14 И шчасльвы ты будзеш, што яны ня змогуць адгадзіцца табе, бо адгодзіцца табе ва ўваскрасеніне праведных».

15 Пачуўши гэта, нехта з тых, якія ўзълягалі, сказаў Яму: «Шчасльвы, хто будзе есьці хлеб у Валадарстве Божым».

16 Ён жа сказаў яму: «Нейкі чалавек справіў вялікую вячэрну, і паклікаў многіх,

17 і ў гадзіну вячэрны паслаў слугу свайго сказаць запрошаным: “Прыходзьце, бо ўжо ўсё падрыхтавана”.

18 И пачалі ўсе па чарзе выбачацца. Першы сказаў яму: “Я купіў зямлю, і мне трэба пайсьці і паглядзець яе; прашу цябе, выбач мне”.

19 И другі сказаў: “Я купіў пяць пароў валоў і іду выспрабаваць іх; прашу цябе, выбач мне”.

20 И другі сказаў: “Я ажаніўся і дзеля гэтага не

магу прыйсьці”.

21 І, вярнуўшыся, слуга той паведаміў гэтае пану свайму. Тады, загневаўшыся, гаспадар дому сказаў слuze свайму: “Ідзі хутчэй па вуліцах і завулках гораду і прывядзі сюды і ўбогіх, і калекаў, і кульгавых, і съляпых”.

22 І сказаў слуга: “Пане! Сталася, як ты сказаў, і яшчэ ёсьць месцы”.

23 І сказаў пан слuze: “Ідзі на дарогі і да платоў і змушай прыйсьці, каб напоўніўся дом мой,

24 бо кажу вам, што ніхто з тых мужоў, што былі запрошаныя, не пакаштуе маёй вячэры”».

25 І сабраліся шматлікія натоўпы да Яго, і, павярнуўшыся, ён сказаў ім:

26 «Калі хто прыходзіць да Мяне і не зьненавідзіць бацьку свайго і маці, і жонку, і дзяцей, і братоў, і сёстраў, а пры tym і саму душу сваю, той ня можа быць вучнем Маім.

27 І хто не нясе крыжа свайго і ідзе за Мною, ня можа быць вучнем Маім.

28 Бо хто з вас, хочучы пабудаваць вежу, сеўшы спачатку, не ablічыць выдаткаў, ці мае, каб дакончыць яе,

29 каб, калі закладзе падмурак і ня здолее дакончыць, усе, якія гэта бачылі, ня сталі съмяяцца з яго,

30 кажучы: “Гэты чалавек пачаў будаваць і ня здолеў дакончыць!”

31 Або які валадар, ідуучы на вайну супраць другога валадара, сеўшы спачатку, не парадзіцца, ці магчыма з дзесяццю тысячамі супрацьстаць таму, хто ідзе на яго з дваццаццю тысячамі.

32 Калі ж не, дык пакуль той яшчэ далёка, ён пашле да яго пасольства прасіць міру.

33 Гэтак усякі з вас, хто не адрачэцца ад усяго, што мае, ня можа быць вучнем Маім.

34 Соль добрая; калі ж соль згубіць сілу, чым прыправіць яе?

35 Ані ў зямлю, ані ў гной яна не надаецца, вон выкідаюць яе. Хто мае вуши чуць, няхай чуе».

Лк 15

1 Падыходзілі ж да Яго ўсе мытнікі і грэшнікі слухаць Яго.

2 И наракалі фарысэі і кніжнікі, кажучы: «Ён прыймае грэшнікаў і есьць разам з імі».

3 Ён жа сказаў ім гэткую прыповесьць, кажучы:

4 «Які чалавек з вас, маючи сто авечак і згубіўши адну з іх, не пакідае дзевяноста дзесяць у пустыні і ня ідзе за згубленай, пакуль ня знайдзе яе?

5 И, знайшоўшы, бярэ яе на плечы свае з радасцю.

6 И, прыйшоўшы дадому, склікае сяброву і суседзяў, кажучы ім: “Цешцеся са мною, бо я знайшоў маю згубленую авечку”.

7 Кажу вам, што большая радасць будзе ў небе з аднаго грэшніка, які навяртаецца, чым з дзевяноста дзесяці праведнікаў, якія ня маюць патрэбы ў навяртаныні.

8 Або якая жанчына, што мае дзесяць драхмаў, калі згубіць адну драхму, не запальвае съвetchкі і не пачынае месцы дом, і не шукае пільна, пакуль ня знайдзе?

9 А, знайшоўшы, склікае сябровак і суседак, кажучы: “Цешцеся са мною, бо я знайшла драхму, якую была згубіла”.

10 Такая, кажу вам, стаецца радасць у анёлаў Божых з аднаго грэшніка, які навяртаецца».

11 Яшчэ сказаў: «У аднаго чалавека былі два сыны.

12 І сказаў малодшы з іх бацьку: “Бацька, дай мне належную частку маёмасьці”. І падзяліў ім маёмасьць.

13 І праз некалькі дзён малодшы сын, сабраўшы ўсё, выправіўся ў далёкі край, і там змарнаваў маёмасьць сваю, жывучы распусна.

14 Калі ж выдаткаваў ўсё, стаўся вялікі голад у тым краі, і ён пачаў мець нястачу.

15 І, пайшоўши, прыстаў да аднаго з грамадзянаў таго краю, і той паслаў яго на поле сваё пасевіць съвінню.

16 І ён жадаў напоўніць жывот свой шалупіннем, якое елі съвінні, і ніхто не даваў яму.

17 А памятаўши, ён сказаў: “Колькі парабкаў у бацькі майго маюць лішак хлеба, а я паміраю з голаду!”

18 Устаўши, пайду да бацькі майго і скажу яму: “Ойча! Я саграшыў супраць неба і перад табою,

19 і ўжо ня варты называцца сынам тваім; зрабі мяне адным з парабкаў тваіх”.

20 І, устаўши, прыйшоў да бацькі свайго. Калі ён быў яшчэ далёка, убачыў яго бацька ягоны і зылітаваўся, і, пабегши, кінуўся яму на шию, і цалаваў яго.

21 Сын жа сказаў яму: “Ойча! Я саграшыў супраць неба і перад табою, і ўжо ня варты называцца сынам тваім”.

22 А бацька сказаў слугам сваім: “Прынясіце найлепшыя шаты, і апраніце яго, і дайце пярсыцёнак на руку ягоную і сандалы на ногі.

23 І прывядзіце кормнае цяля, і закалеце, і, пaeўши, будзем весяліцца.

24 Бо гэты сын мой быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся”. І пачалі весяліцца.

25 А старэйшы сын ягоны быў у полі. І калі, варочаючыся, падыйшоў да дому, пачаў съпевы і

скокі.

26 І, паклікаўшы аднаго са слугаў сваіх, спытаўся: “Што гэта адбываецца?”

27 Той жа сказаў яму: “Брат твой прыйшоў, і бацька твой закалоў кормнае цяля, бо атрымаў яго здаровым”.

28 Загневаўся ён і не хацеў увайсьці. Тады бацька ягоны, выйшаўшы, клікаў яго.

29 А ён, адказваючы, сказаў бацьку: “Вось, я столькі гадоў служу табе і ніколі не адступіў ад прыказаньня твайго, і ты ніколі ня даў мне і казъляніці, каб мне павесяліцца з сябрамі майі.

30 А калі гэты сын твой, пажоршы маёмасць тваю з распусьніцамі, прыйшоў, ты закалоў для яго кормнае цяля”.

31 Ён жа сказаў яму: “Дзіця! Ты заўсёды са мною, і ўсё маё — тваё.

32 А з таго трэба цешыцца і радавацца, што брат твой гэты быў мёртвы і ажыў, прападаў і знайшоўся”».

Лк 16

1 Сказаў жа і да вучняў Сваіх: «Адзін чалавек быў багаты і меў аканома, і данясьлі яму на яго, што ён марнуе маёмасць ягоную.

2 І, паклікаўшы яго, сказаў яму: “Што гэта я чую пра цябе? Дай справаздачу з гаспадараваньня твайго, бо ты ня можаш больш гаспадараваць”.

3 Сказаў сам у сабе аканом: “Што мне рабіць, бо пан мой забірае ад мяне гаспадараванье? Капаць ня здолею, жабраваць саромлюся.

4 Ведаю, што зраблю, каб прынялі мяне ў дамы свае, калі адстаўлены буду ад гаспадараванья”.

5 І, паклікаўшы даўжнікоў пана свайго кожнага паасобку, сказаў першаму: “Колькі ты вінен пану майму?”

6 Той сказаў: “Сто мер алею”. І сказаў яму: “Вазьмі напісанае табою і, сеўши, хутчэй напішы пяцьдзясят”.

7 Паслья другому сказаў: “А ты колькі вінен?” Той сказаў: “Сто мер пшаніцы”. І гаворыць яму: “Вазьмі напісанае табою і напішы: восемдзесят”.

8 І пахваліў пан аканома няправеднага, што мудра ўчыніў; бо сыны веку гэтага мудрэйшыя за сыноў съвятла ў пакаленъні сваім.

9 І Я кажу вам: здабывайце сабе сяброў мамонай няправеднай, каб яны, як зъбяднеце, прынялі вас у вечныя намёты.

10 Верны ў малым, і ў многім верны, і няправедны ў малым, і ў многім няправедны.

11 Дык вось, калі вы ў няправеднай мамоне не былі верныя, хто даверыць вам сапраўднае?

12 І калі вы ў чужым не былі верныя, хто дасьць вам вashaе?

13 Ніякі слуга ня можа служыць двум панам, бо ці аднаго будзе ненавідзець, а другога любіць, ці аднаго будзе трymацца, а другім пагарджаць. Ня можаце Богу служыць і мамоне».

14 Чулі ўсё гэтае і фарысэі, якія былі срэбралюбцамі, і насьмяхаліся з Яго.

15 І Ён сказаў ім: «Вы апраўдваеце сябе перад людзьмі, але Бог ведае сэрцы вашыя, бо што вельмі высока ў людзей, тое агіда перад Богам.

16 Закон і Прарокі да Яна; адгэтуль жа Валадарства Божае дабравесціцца, і кожны сілаю здабывае яго.

17 Але хутчэй неба і зямля прамінуць, чым адна рыска

з Закону загіне.

18 Кожны, хто разводзіцца з жонкаю сваёю і жэніцца з другой, чужаложыць, і кожны, хто жэніцца з разъведзенай з мужам, чужаложыць.

19 Адзін чалавек быў багаты, і апранаўся ў пурпур і вісон, і кожны дзень гучна весяліўся.

20 А нейкі ўбогі, на імя Лазар, ляжаў ля брамы ягонай увесь у скулах,

21 і жадаў насыціцца крошкамі, што падалі са стала багацяя, і сабакі, прыходзячы, лізалі скулы ягоныя.

22 І сталася, убогі памёр і аднесены быў анёламі на ўлоньне Абрагама; памёр і багацей, і быў пахаваны.

23 І ў пекле, пакутуючы, ён, падняўшы вочы свае, убачыў здалёк Абрагама і Лазара на ўлоньні ягоным,

24 і, загаласіўшы, сказаў: “Ойча Абрагаме! Зылітуйся нада мною і пашлі Лазара, каб абмачыў канец пальца свайго ў вадзе і асьвяжыў язык мой, бо я мучуся ў полымі гэтым”.

25 Але Абрагам сказаў: “Сыне! Узгадай, што ў жыцьці тваім меў ты добрае, а Лазар — ліхоту; цяпер жа ён тут суцяшаецца, а ты мучышся.

26 І да таго паміж намі і вамі вялікая прорва разьмешчана, так што тыя, хто хочуць перайсьці адгэтуль да вас, ня могуць, і адтуль да нас не пераходзяць”.

27 Сказаў жа ён: “Тады прашу цябе, ойча, каб ты паслаў яго ў дом бацькі майго,

28 бо ў мяне пяць братоў; няхай ён засьведчыць ім, каб і яны не прыйшли ў гэтае месца пакутаў”.

29 Кажа яму Абрагам: “Маюць Майселя і прарокаў, няхай іх слухаюць”.

30 Ён жа сказаў: “Не, ойча Абрагаме! Але калі хто з памёршых прыйдзе да іх, навернуцца”.

31 Сказаў жа яму [Абрагам]: “Калі Майсэя і прарокаў ня слухаюць, нават калі хто і з памёршых уваскрэсьне, не павераець”».

Лк 17

1 І сказаў вучням Сваім: «Згаршэнныні ня могуць не прыйсьці, але гора таму, праз каго яны прыходзяць.

2 Лепей яму, калі камень ад жорнаў вісіць у яго на шыі і ён кінуты ў мора, чым каб ён згоршыў аднаго з малых гэтых.

3 Съцеражыцца. Калі ж саграшыць супраць цябе брат твой, дакарай яго і, калі навернецца, даруй яму.

4 І калі сем разоў у дзень саграшыць супраць цябе, і сем разоў у дзень зъвернецца да цябе, кажучы: “Каюся”, даруй яму».

5 І сказаў апосталы Госпаду: «Дадай нам веры».

6 А Госпад сказаў: «Калі б вы мелі веру як зerne гарчычнае і сказаў гэтаму фігаваму дрэву: “Будзь вырванае з коранем і перасаджанае ў мора”, яно паслухала б вас.

7 А хто з вас, маючи слугу, які арэ ці пасьвіць, калі ён прыйдзе з поля, скажа: “Ідзі хутчэй, узъляж”?

8 Але ж ці ня скажа яму: “Падрыхтуй мне вячэрну і, падперазаўшыся, паслугуй мне, пакуль буду есьці ды піць, і пасъль гэтага еш і пі сам”?

9 Ці дзякуюе ён слузе гэтаму за тое, што зрабіў загаданае яму? Ня думаю.

10 Так і вы, калі зробіце ўсё, што загадана вам, кажыце: “Мы — слугі нягодныя, бо зрабілі, што павінны былі зрабіць”».

11 І сталася, як ішоў у Ерусалім, праходзіў між Самарыяй і Галілеяй.

12 І, калі ўваходзіў Ён у адно мястэчка, сустрэлі яго дзесяць пракажоных, якія сталі здалёк.

13 І ўзвысілі яны голас, кажучы: «Ісусе, Настаўнік! Зылітуйся над намі».

14 І, убачыўши, Ён сказаў ім: «Ідзіце, пакажыцеся святарам». І сталася, калі яны ішлі, былі ачышчаныя.

15 Адзін жа з іх, бачачы, што аздароўлены, вярнуўся, моцным голасам славячы Бога,

16 і ўпаў на твар ля ног Яго, дзякуючы Яму, і гэта быў Самаранін.

17 Адказваючы, Ісус сказаў: «Ці ня дзесяць былі ачышчаныя? Дзе ж дзесяць?

18 Яны не вярнуліся аддаць славу Богу, апрача гэтага чужынца».

19 І сказаў яму: «Устань, ідзі. Вера твая збавіла цябе».

20 Запытаны ж фарысэямі, калі прыйдзе Валадарства Божае, адказаў ім і сказаў: «Не прыходзіць Валадарства Божае відавочна.

21 І ня скажуць: “Вось, яно тут”, ці: “Вось, там”. Бо вось, Валадарства Божае ўнутры вас ёсьць».

22 Вучням жа сказаў: «Прыйдуць дні, калі зажадаеце бачыць хоць адзін дзень Сына Чалавечага, і ня ўбачыце.

23 І скажуць вам: “Вось, тут”, ці: “Вось, там”, — не хадзіце і не ганяйтесь,

24 бо як бліскавіца, мільгануўши, з аднаго краю неба да другога краю неба съвеціць, так будзе і Сын Чалавечы ў дзень Свой.

25 Спачатку ж Ён мусіць шмат перацярпець і быць адкінутым пакаленънем гэтым.

26 І як было ў дні Ноя, так будзе ў дні Сына Чалавечага:

27 елі, пілі, жаніліся, выходзілі замуж да таго дня, як Ноі увайшоў у каўчэг, і прыйшоў патоп, і загубіў усіх.

28 Падобна як было ў дні Лота: елі, пілі, куплялі, продалі, садзілі, будавалі,

29 а ў дзень, калі Лот выйшаў з Садому, лінуў агонь з серкаю з неба і загубіў усіх.

30 Такім будзе той дзень, калі зъявіцца Сын Чалавечы.

31 У той дзень, хто будзе на даху, а рэчы яго ў доме, няхай не зыходзіць узяць іх; і хто будзе ў полі, няхай не варочаецца.

32 Памятайце жонку Лота.

33 Бо хто шукае, каб здабыць душу сваю, той загубіць яе; а хто загубіць яе, той ажывіць яе.

34 Кажу вам, у тую ноч будуць двое на адным ложку, адзін будзе ўзяты, а другі — пакінуты;

35 дзьве будуць малоць разам, адна будзе ўзятая, а другая — пакінутая;

36 двое будуць у полі, адзін будзе ўзяты, а другі — пакінуты».

37 І, адказваючы, кажучы Яму: «Дзе, Госпадзе?» Ён жа сказаў ім: «Дзе цела, там зъяруцца і арлы».

Лк 18

1 Сказаў таксама ім прыповесьць пра тое, што трэба зайды маліцца і не журыцца,

2 кажучы: «У адным горадзе быў судзьдзя, які Бога не баяўся і людзей не саромеўся.

3 У тым жа горадзе была ўдава, і яна прыходзіла да яго, кажучы: “Абарані мяне ад супраціўніка майго”.

4 І ён доўгі час не хацеў. А пасля сказаў сам сабе: “Хоць я і Бога не баюся, і людзей не саромлюся,

5 але, як гэтая ўдава дакучае мне, абараню яе, каб яна, прыходзячы бясконца, ня вымучыла мяне”».

6 І сказаў Госпад: «Чуецце, што кажа судзьдзя няправедны?

7 А Бог ці ж не абароніць выбраных Сваіх, якія клічуць да Яго дзень і нач, і доўга цярпець будзе іх?

8 Кажу вам, што хутка абароніць іх. Але Сын Чалавечы, прыйшоўши, ці знайдзе веру на зямлі?»

9 Сказаў жа і да тых, якія былі пэўныя сябе, што яны праведнікі, і пагарджалі другімі, гэткую прыповесць:

10 «Два чалавекі ўвайшлі ў сьвятыню памаліцца: адзін — фарысэй, а другі — **мытнік**.

11 Фарысэй, стаўши, гэтак маліўся за сябе: “Божа, дзякую Табе, што я не такі, як другія людзі: рабаўнікі, няправеднікі, чужаложнікі, або як гэты мытнік.

12 Пошчу два разы ў тыдзень, даю дзесяціну з усяго, што прыдбаю”.

13 А мытнік, стаўши здалёк, не хацеў нават падняць вачэй у неба, але біё сябе ў грудзі, кажучы: “Божа! Будзь міласцівы да мяне, грэшніка”.

14 Кажу вам, што гэты пайшоў апраўданым у дом свой, а ня той: бо ўсякі, хто сябе ўзвышае, будзе паніжаны, а хто сябе паніжае, будзе ўзвышаны».

15 Принеслі да яго і немаўлят, каб Ён дакрануўся да іх. Убачыўши гэтае, вучні сварыліся на іх.

16 А Ісус, паклікаўши іх, сказаў: «Дазвольце дзецям прыходзіць да Мяне і не забараняйце ім, бо гэткіх ёсьць Валадарства Божага.

17 Сапраўды кажу вам: Хто ня прыйме Валадарства Божага, як дзіця, той ня ўвойдзе ў яго».

18 І спытаўся ў Яго нехта з начальнікаў, кажучы: «Настаўнік добры! Што мне рабіць, каб успадкаеміць жыцьцё вечнае?»

19 А Ісус сказаў яму: «Чаму гаворыш Мне “добрый”? Ніхто ня добры, акрамя аднаго Бога.

20 Ведаеш прыказаньні: “Не чужалож”, “не забівай”, “не крадзі”, “ня съведчы фальшыва”, “шануй бацьку твайго і маці тваю”».

21 Ён жа сказаў: «Усё гэта я захоўваў ад юнацтва майго».

22 Пачуўшы гэтае, Ісус сказаў яму: «Яшчэ аднаго не хапае табе: усё, што маеш, прадай, і раздай уголім, і будзеш мець скарб у небе; і прыходзь, ідзі за Мною».

23 Ён жа, пачуўшы гэта, стаўся смутным, бо быў надта багаты.

24 Убачыўшы, што ён стаўся смутным, Ісус сказаў: «Як цяжка таму, хто мае багацьце, увайсьці ў Валадарства Божае.

25 Бо лягчай вярблоду прайсьці праз голчына вушка, чым багатаму ўвайсьці ў Валадарства Божае».

26 А чуўшыя сказалі: «І хто ж можа быць збаўленым?»

27 Ён жа сказаў: «Немагчымае для людзей магчыма для Бога».

28 А Пётар сказаў: «Вось, мы пакінулі ўсё і пайшлі за Табою».

29 Ён жа сказаў ім: «Сапраўды кажу вам: няма нікога, хто, пакінуўшы дом, або бацькоў, або братоў, або жонку, або дзяцей дзеля Валадарства Божага,

30 не атрымаў бы шмат больш у гэты час, а ў веку будучым — жыцьцё вечнае».

31 Узяўшы ж Дванаццаць, сказаў ім: «Вось, мы ўзыходзім у Ерусалім, і зъдзейсьніцца ўсё, напісаное праз прарокаў пра Сына Чалавечага,

32 бо Ён будзе выдадзены паганам, і будуць зьдзеквацца, і зьневажаць, і пляваць [на Яго],

33 і, бічаваўшы, заб'юць Яго, і на трэці дзень Ён уваскрэсьне».

34 І яны нічога з гэтага не зразумелі; і слова гэтыя былі схаванымі для іх, і яны не разумелі таго, што гаварылася.

35 І сталася, як набліжаўся Ён да Ерыхону, нейкі съляпы сядзеў ля дарогі, жабруючы.

- 36** Пачуўшы, што праходзіць натоўп, ён спытаўся:
«Што гэта такое?»
37 Яму паведамілі, што Ісус з Назарэту ідзе.
38 I закрычаў ён, кажучы: «Ісусе, Сыне Давідаў,
зылітуйся нада мною!»
39 I тыя, што ішлі наперадзе, сварыліся на яго, каб
маўчаў, а ён яшчэ мацней закрычаў: «Сыне Давідаў,
зылітуйся нада мною!»
40 Ісус, спыніўшыся, загадаў прывесці яго да Сябе. I
калі той падыйшоў, спытаўся ў яго,
41 кажучы: «Што ты хочаш, каб Я ўчыніў?» Той
сказаў: «Госпадзе, каб мне глядзець».
42 I сказаў яму Ісус: «Глядзі! Вера твая збавіла цябе».
43 I ён адразу стаў бачыць, і пайшоў за Ім, славячы
Бога. I ўвесь народ, бачачы гэтае, аддаў хвалу Богу.

Лк 19

- 1** I, увайшоўшы, праходзіў Ён праз Ерыхон.
2 I вось, чалавек, якога звалі імем Закхей, і быў ён
начальнік мытнікаў і чалавек багаты.
3 I ён шукаў убачыць Ісуса, які Ён, і ня мог з-за
натоўпу, бо быў малы ростам.
4 I, забегшы наперад, узълез на фігавае дрэва, каб
убачыць Яго, бо ён меўся праходзіць каля яго.
5 I калі прыйшоў на гэтае месца, Ісус, глянуўшы,
убачыў яго і сказаў яму: «Закхей! Зыходзь хутчэй, бо
сёньня Я мушу спыніцца ў доме твайм».
6 I той пасьпешна зыйшоў, і прыняў Яго з радасцю.
7 I ўсе, якія бачылі ўсё гэта, наракалі, кажучы, што Ён
увайшоў да грэшнага чалавека.
8 А Закхей, стаўшы, сказаў Госпадзу: «Госпадзе! Вось,
палову маёмасці маёй я аддаю ўбогім, і, калі каго
чым скрыўдзіў, аддам учацьвёра».

9 Ісус жа сказаў яму: «Сёньня сталася збаўленьне дому гэтаму, таму што і ён — сын Абрагама.

10 Бо Сын Чалавечы прыйшоў знайсьці і збавіць тое, што было загінуўшы».

11 А тым, што слухалі гэтае, працягваючы, сказаў прыповесць, бо Ён быў блізка Ерусаліму, і яны думалі, што адразу маюць убачыць Валадарства Божае.

12 Тады Ён сказаў: «Нейкі чалавек высокага роду пайшоў у далёкі край узяць сабе валадарства і вярнуцца.

13 Пакліакашы ж дзесяць слугаў сваіх, даў ім дзесяць мінаў і сказаў ім: “Гандлюйце, пакуль прыйду”.

14 А грамадзяне ненавідзелі яго і паслалі съследам за ім пасольства, кажучы: “Ня хочам, каб гэты валадар вынёс над намі”.

15 І сталася, як ён вярнуўся, атрымаўшы валадарства, сказаў паклікаць да сябе слугаў тых, якім даў срэбра, каб даведацца, хто што зарабіў.

16 І прыйшоў першы, кажучы: “Пане! Міна твая прынесла дзесяць мінаў”.

17 І ён сказаў яму: “Добра, добры слуга! За тое, што ты ў малым быў верны, будзеш мець уладу над дзесяццю гарадамі”.

18 І прыйшоў другі, кажучы: “Пане! Міна твая зарабіла пяць мінаў”.

19 Сказаў і гэтаму: “І ты будзь над пяццю гарадамі”.

20 І трэці прыйшоў, кажучы: “Пане! Вось твая міна, якую я меў, завязаўшы ў хустку,

21 бо я баяўся цябе, што ты чалавек строгі, бярэш тое, што не лажыў, і жнеш тое, што ня сеяў”.

22 Той жа кажа яму: “Паводле вуснаў тваіх буду

судзіць цябе, злы слуга. Ты ведаў, што я — чалавек строгі, бяру тое, што не лажыў, і жну тое, што ня сеяў.

23 Чаму ж ты не аддаў срэбра майго на стол [мяняlam], і я, прыйшоўши, атрымаў бы яго з прыбыткам?”

24 І сказаў тым, што побач стаялі: “Вазьміце ў яго міну і дайце таму, які мае дзесяць мінаў”.

25 І сказаў яму: “Пане, ён мае дзесяць мінаў!”

26 “Кажу вам, што ўсякаму, хто мае, дадзена будзе, а ў таго, хто ня мае, будзе забрана і тое, што мае.

27 А ворагаў маіх, тых, што не хацелі, каб я валадарыў над імі, прывядзіце сюды і страцьце перада мною”».

28 І, сказаўши гэтае, Ён пайшоў далей, узыходзячы ў Ерусалім.

29 І сталася, калі наблізіўся да Бэтфагі і Бэтаніі, да гары, якую называюць Аліўнай, паслаў двух вучняў Сваіх,

30 сказаўши: «Ідзіце ў мястэчка, што перад вамі, у якім, увайшоўши, знайдзеце асьляня прывязанае, на якога ніхто з людзей ніколі не сядаў; адвязаўши яго, прывядзіце.

31 І калі хто спытаецца ў вас: “Навошта адвязваецце?”, — скажыце яму так: “Госпад патрабуе яго”».

32 Пайшоўши, пасланыя знайшли, як Ён сказаў ім.

33 Калі ж яны адвязвалі асьляня, гаспадары ягоныя сказаў им: «Навошта адвязваецце асьляня?»

34 Яны ж сказаў: «Госпад патрабуе яго».

35 І прывялі яго да Icуса, і, накінуўши адзеньні свае на асьляня, пасадзілі на яго Icуса.

36 І, калі Ён ехаў, пасыцілі на дарозе адзеньне сваё.

37 Калі ж Ён наблізіўся да спуску з гары Аліўнай, усё мноства вучняў з радасцю хвалілі Бога моцным

голосам за ўсе цуды, якія бачылі,

38 кажучы: «Дабраслаўлёны Валадар, Які ідзе ў імя Господа! Супакой на небе і слава на вышынях!»

39 I некаторыя фарысэі з натоўпу сказалі Яму: «Настаўнік! Забарані вучням Тваім!»

40 I, адказваючы, Ён сказаў ім: «Кажу вам, што, калі яны замоўкнуць, дык камяні закрычаць».

41 I калі наблізіўся, убачыўши горад, заплакаў па ім,

42 кажучы: «Каб і ты хоць у гэты дзень твой зразумеў, што дзеля супакою твайго! Але цяпер гэта схавана ад вачэй тваіх.

43 Бо прыйдуць на цябе дні, і ворагі твае аточаць цябе валам, і акружаць цябе, і съціснуць цябе адусюль,

44 і зынішчаць дашчэнту цябе, і дзяцей тваіх у табе, і не пакінуць у табе камяні на камяні дзеля таго, што не зразумеў ты час адведзінаў тваіх».

45 I, увайшоўши ў съвятыню, пачаў выганяць тых, якія продалі ўёй і куплялі,

46 кажучы ім: «Напісаны: “Дом Мой ёсьць дом малітвы”, а вы зрабілі яго пячорай разбойнікаў».

47 I навучаў кожны дзень у съвятыні. А першасвятары, і кніжнікі, і першыя ў народзе шукалі, як загубіць Яго,

48 і не знаходзілі, што зрабіць, бо ўвесь народ гарнуўся да Яго, слухаючы Яго.

Лк 20

1 I сталася, калі ў адзін з тых дзён Ён навучаў народ у съвятыні і дабравесці, прыйшлі першасвятары і кніжнікі са старшынямі

2 і сказалі Яму, кажучы: «Скажы нам, якою ўладаю Ты гэтае робіш, ці хто даў Табе ўладу гэтую?»

3 Адказваючы, Ён сказаў ім: «Спытаюся і Я ў вас адно слова, і скажыце Мне:

4 Хрышчэнъне Янава з неба было ці ад людзей?»

5 Яны ж разважалі між сабою, кажучы: «Калі скажам: «З неба», Ён скажа: «Чаму тады вы не паверылі яму?»

6 А калі скажам: «Ад людзей», увесь народ паб'е нас камянямі, бо ён упэўнены, што Ян — гэта прарок».

7 I адказалі: «Ня ведаем адкуль».

8 I сказаў ім Ісус: «Тады Я не скажу вам, якою ўладаю гэтае раблю».

9 Пачаў жа Ён гаварыць да народу гэткую прыповесць: «Адзін чалавек пасадзіў вінаграднік, і здаў яго вінаградарам, і выехаў на доўгі час.

10 I ў свой час паслаў да вінаградараў слугу, каб яны далі яму пладоў з вінаградніку, але вінаградары, зьбіўши яго, адаслалі ні з чым.

11 Яшчэ паслаў іншага слугу; але яны і гэтага, зьбіўши і зьняважыўши, адаслалі ні з чым.

12 Яшчэ паслаў трэцяга; але яны і таго, зраніўши, выгналі.

13 I сказаў гаспадар вінаградніку: «Што мне рабіць? Пашлю сына майго ўлюбёнага. Можа, убачыўши яго, пасаромеюцца».

14 Убачыўши ж яго, вінаградары разважалі між сабою, кажучы: «Гэта спадкаемца; пойдзем, заб'ем яго, каб нашаю сталася спадчына».

15 I, выгнаўши яго вон з вінаградніку, забілі. Дык што зробіць з імі гаспадар вінаградніку?

16 Прыйдзе і выгубіць вінаградараў гэтых, і аддасьць вінаграднік другім». Тыя, што чулі гэтае, сказалі: «Няхай ня станеца!»

17 A Ён, глянуўши на іх, сказаў: «Што тады значыць тое, што напісана: «Камень, які адкінулі будаўнікі, стаўся галавой вугла»?

18 Усякі, хто ўпадзе на гэты камень, разаб'еца, а на каго ён упадзе, таго раздушыць».

19 І шукалі ў гэтую гадзіну першас্বятыары і кніжнікі, каб налажыць на Яго руکі, але баяліся народу, бо зразумелі, што пра іх сказаў Ён гэтую прыповесць.

20 І, сочачы за Ім, паслалі шпегай, якія ўдавалі сябе за праведнікаў, каб яны падлавілі Яго на слове, каб выдаць Яго начальству і ўладзе ваяводы.

21 І тыя спытаўліся ў Яго, кажучы: «Настаўнік! Мы ведаем, што Ты слушна гаворыш і навучаеш, і не глядзіш на аблічча, але паводле праўды шляху Божага навучаеш.

22 Ці належыцца плаціць падатак цэзару, ці не?»

23 А Ён, бачачы подступ іхні, сказаў ім: «Чаму вы Мяне спакушаеце?

24 Пакажыце Мне дынар. Чый на ім вобраз і надпіс?» Яны, адказваючы, сказалі: «Цэзараў».

25 Ён жа сказаў ім: «Дык аддавайце тое, што цэзарава, цэзару, а што Божае, — Богу».

26 І не маглі падлавіць Яго на слове перад народам, і, зъдзівіўшыся адказу Ягонаму, замоўклі.

27 Прыйшоўшы ж, некаторыя з садукеяў, якія пярэчаць, што ёсьць уваскрасеньне, спытаўліся ў Яго,

28 кажучы: «Настаўнік! Майсей напісаў нам: “Калі памрэ нечый брат, які меў жонку, і памрэ бязьдзетным, дык брат ягоны мае ўзяць жонку ягоную і аднавіць насенъне брату свайму”.

29 Было сем братоў; і першы, узяўшы жонку, памёр бязьдзетным.

30 І ўзяў другі тую жанчыну, і той памёр бязьдзетным.

31 І трэці ўзяў яе, і таксама ўсе сем, і не пакінулі дзяцей, і памерлі.

32 Пасьля ўсіх памерла і жанчына.

33 Дык пры ўваскрасеньні каторага з іх будзе яна жонкаю? Бо сямёра мелі яе за жонку».

34 І адказваючы, сказаў ім Ісус: «Сыны веку гэтага жэніцца і выходзяць замуж;

35 а тыя, якія вартыя дасягнуць таго веку і ўваскрасеньня з мёртвых, ня жэніцца і замуж не выходзяць,

36 бо памерці ўжо ня могуць, бо яны роўныя анёлам і сыны Божыя, калі сталіся сынамі ўваскрасеньня.

37 А што мёртвия ўваскрэснуць, і Майсей паказаў ля глогу, калі назваў Господа Богам Абрагама, і Богам Ісаака, і Богам Якуба.

38 Ён ня ёсьць Бог мёртвых, але жывых: бо ў Яго ўсе жывыя».

39 Адказваючы, некаторыя з кніжнікаў сказалі: «Настаўнік! Ты добра сказаў».

40 І ўжо не адважваліся ні пра што пытацца ў Яго. Ён жа сказаў ім:

41 «Чаму кажуць, што Хрыстос ёсьць Сын Давіда?

42 А сам Давід кажа ў кнізе псальмаў: “Сказаў Госпад Госпаду майму: Сядзь праваруч Мяне,

43 пакуль пакладу ворагаў Тваіх як падножжа ног Тваіх”.

44 Дык Давід называе Яго Госпадам, і як жа Ён — СЫН ЯГОНЫ?»

45 І калі ўвесь народ слухаў, Ён сказаў вучням Сваім:

46 «Сыцеражыцца кніжнікаў, якія хочуць хадзіць у доўгіх шатах, і любяць вітаныні на рынках, і першыя месцы ў сынагогах і ўзълягаць на першых месцах на вячэрах,

47 якія аб'ядаюць дамы ўдоваў і дзеля віду доўта МОЛЯЦЦА. Яны атрымаюць цяжэйшы прысуд».

Лк 21

1 Глянуўшы ж, убачыў Ён багацеяў, якія кідалі дары свае ў скарбніцу.

2 I ўбачыў адну бедную ўдаву, якая кінула туды дзьве лепты,

3 і сказаў: «Сапраўды кажу вам, што гэтая бедная ўдава кінула больш за ўсіх,

4 бо ўсе тыя з лішку свайго кідалі ў дар Богу, а яна з нястачы сваёй кінула ўсё ўтрыманье сваё, якое мела».

5 I, калі некаторыя гаварылі пра съвятыню, што яна аздоблена каштоўнымі камнямі і дарамі, Ён сказаў:

6 «Прыйдуць дні, калі з таго, што вы тут бачыце, не застанецца каменя на камені, які б ня быў зруйнаваны».

7 Спытаўся ж у Яго, кажучы: «Настаўнік! Калі ж гэта мае быць? I які знак, калі гэта мае стацца?»

8 Ён жа сказаў: «Глядзіце, каб вас не падманулі, бо многія прыйдуць пад імем Маім, кажучы, што гэта Я, і гэты час наблізіўся. Не хадзіце за імі.

9 Калі ж пачуеце пра войны і бязладзьдзе, не жахайцеся, бо гэта мусіць стацца спачатку, але не адразу канец».

10 Тады сказаў ім: «Паўстане народ на народ, і валадарства на валадарства,

11 А месцамі будуць вялікія землятрусы, і голад, і пошасьць, таксама страх і знакі з неба вялікія будуць.

12 А перад усім гэтым ускладуць на вас рукі і будуць перасьледаваць вас, выдаючы ў сынагогі і вязніцы, ведучы да валадароў і ваяводаў дзеля імя Майго.

13 А станецца гэта дзеля съвядчанья вам.

14 Дык палажыще ў сэрцах вашых не абдумваць раней, як адказваць,

15 бо Я дам вам вусны і мудрасьць, якой ня здолеюць

пярэчыць, ані супрацьстаяць усе супраціўнікі вашыя.

16 А будзеце выдадзеныя і бацькамі, і братамі, і сваякамі, і сябрамі; і некоторых з вас пазабіваюць,

17 і будуць ненавідзецы вас усе дзеля імя Майго,

18 але і волас з галавы вашай не прападзе.

19 У цярплівасьці вашай здабывайце души вашия.

20 Калі ж убачыце Ерусалім, акружаны войскам, тады разумейце, што наблізілася спусташэнье яго.

21 Тады тыя, хто ў Юдэі, няхай бягуць у горы; і хто пасярод гораду, няхай выходзяць; і хто ў ваколіцы, няхай не ўваходзяць у яго,

22 бо гэта дні помсты, каб споўнілася ўсё напісаное.

23 Гора ж тым, якія цяжарныя і якія кормяць грудзымі, у тыя дні; бо будзе вялікае бедства на зямлі і гнеў на народзе гэтым.

24 І ўпадуць ад вострыва мяча, і павядуць іх у палон да ўсіх паганскіх народаў, і Ерусалім будуць таптаць пагане, пакуль ня скончацца часы паганаў.

25 І будуць знакі на сонцы, і месяцы, і зорках, і на зямлі ўціск народаў у зъянтэжанасьці, як зараве і забушуе мора.

26 І дрантвець будуць людзі ад страху і чаканыня того, што прыйдзе на сусьвет, бо сілы нябесныя захістаюцца.

27 І тады ўгледзяць Сына Чалавечага, Які прыходзіць у воблаку з моцаю і славаю вялікаю.

28 Калі ж пачне гэтае дзеяцца, выпрастуйцесь і падніміце галовы вашия, таму што набліжаецца адкупленыне вашае».

29 І сказаў ім прыповесьць: «Глядзіце на фігавае дрэва і на ўсе дрэвы:

30 калі яны ўжо распускаюцца, убачыўшы, разумееце самі, што ўжо блізка лета.

31 Гэтак і вы, як убачыце, што гэтае стаецца, разумейце, што блізка ёсьць Валадарства Божае.

32 Сапраўды кажу вам: не праміне пакаленъне гэтае, як усё гэта станецица.

33 Неба і зямля прамінуць, але слова Мае не прамінуць.

34 Пільнуйце ж самі сябе, каб сэрцы вашыя не былі абцяжараныя абжорствам, і п'янствам, і клопатамі жыцьцёвымі, і каб дзень той не прыйшоў да вас неспадзяянана.

35 Бо ён, як пастка, спадзе на ўсіх, што жывуць на ablіччы ўсёй зямлі.

36 Дык чувайце, молячыся ва ўсякі час, каб вам быць вартымі ўцячы ад усяго, што мае стаецца, і стаць перад Сынам Чалавечым».

37 Удзень Ён навучаў у съвятыні; а ночы, выходзячы, праводзіў на гары, называнай Аліўнай.

38 І ўвесы народ з раніцы прыходзіў да Яго ў съвятыню слухаць Яго.

Лк 22

1 Набліжалася ж съвята праснакоў, называнае Пасха.

2 И шукалі першасъвтары і кніжнікі, як забіць Яго, бо баяліся народу.

3 А шатан увайшоў у Юду, называнага Іскарыётам, аднаго з ліку Дванаццаці,

4 і той, адайшоўши, гутарыў з першасъвтарамі і начальнікамі варты, як Яго выдаць ім.

5 И яны ўзрадаваліся, і дамовіліся даць яму гроши,

6 і ён абяцаў, і шукаў нагоды, каб выдаць Яго ім не прынатоўпе.

7 Прыйшоў жа дзень праснакоў, калі мусілі рэзаць пасхальнае [ягня].

8 I паслаў [Ісус] Пятра і Яна, сказаўши: «Ідзіце, падрыхтуйце нам есьці Пасху».

9 Яны ж сказалі Яму: «Дзе хочаш, каб мы прыгатавалі?»

10 Ён жа сказаў ім: «Вось, пры ўваходзе вашым у горад, сустрэнецца вам чалавек, які нясе збан вады; ідзіце за ім у дом, у які ён увойдзе,

11 і скажыце гаспадару дому: “Настаўнік гаворыць табе: ‘Дзе съвятліца, у якой буду есьці Пасху з вучнямі Маімі?’ ”

12 I ён пакажа вам залю вялікую, засланую; там падрыхтуйце».

13 Пайшоўши ж, яны знайшлі, як Ён сказаў ім, і падрыхтавалі Пасху.

14 I калі прыйшла гадзіна, Ён узылёг, і дванаццаць апосталаў з Ім.

15 I Ён сказаў ім: «Жаданьнем жадаю Я есьці з вамі гэтую Пасху перш, чым маю цярпець [пакуты].

16 Бо кажу вам, што ўжо ня буду есьці яе, пакуль ня споўніцца ў Валадарстве Божым».

17 I, узяўши келіх, падзякаваўши, сказаў: «Вазьміце гэтае і падзяліце паміж сабою,

18 бо кажу вам, што ня буду піць ад плоду вінаграднага, пакуль ня прыйдзе Валадарства Божае».

19 I, узяўши хлеб, падзякаваўши, паламаў і даў ім, кажучы: «Гэта ёсьць Цела Маё, Якое за вас даецца. Рабіце гэта на ўспамін пра Мяне».

20 Гэтак сама і келіх [узяў] паслья вячэры, кажучы: «Гэта келіх Новага Запавету ў Крыві Маёй, якая за вас праліваецца.

21 Але вось, рука таго, хто выдае Мяне, са Мною за сталом.

22 I, сапраўды, Сын Чалавечы ідзе паводле таго, як

вызначана, але гора таму чалавеку, які Яго выдае».

23 І яны пачалі пытацца адзін у аднаго, хто гэта з іх меўся зрабіць гэта.

24 Узынялася ж і спрэчка між імі, хто з іх лічыцца большым.

25 Ён жа сказаў ім: «Валадары народаў пануюць над імі, і тыя, што маюць над імі ўладу, дабрадзеямі называюцца.

26 Вы ж ня гэтак, але большы сярод вас станься як меншы, і правадыр — як служыцель.

27 Бо хто большы: той, які ўзылягае за сталом, ці той, які паслугуе? Ці ня той, які ўзылягае? А Я сярод вас, як той, які паслугуе.

28 Вы ж тыя, хто застаецца са Мною ў спакусах Маіх,

29 і Я пераказваю вам Валадарства, як Мне пераказаў Айцец Мой,

30 каб вы елі і пілі за сталом Маім у Валадарстве Маім; і сядзелі на пасадах, судзячы дванаццаць каленаў Ізраіля».

31 І сказаў Госпад: «Сымоне, Сымоне! Вось, шатан зажадаў прасейваць вас, як пшаніцу,

32 а Я маліўся за цябе, каб не паменшала вера твая; і ты, некалі павярнуўшыся, умацуй братоў тваіх».

33 Той жа адказаў Яму: «Госпадзе! З Табою я гатовы ісьці і ў вязьніцу, і на смерць!»

34 Ён жа сказаў: «Кажу табе, Пётар, не прапяе певень сёньня, як ты тройчы адрачэшся, што ведаеш Мяне».

35 І сказаў ім: «Калі Я пасылаў вас бяз кайстры, і бяз торбы, і без абутку, ці мелі вы нейкую нястачу?» Яны адказалі: «Аніякай».

36 Тады Ён сказаў ім: «Але цяпер, хто мае кайстру, няхай возьме таксама і торбу, і хто ня мае, няхай прадасьць адзенъне сваё і купіць меч.

37 Бо кажу вам, што мусіць зъдзейсьніцца на Мне

ўсё гэта, што напісана: “І да беззаконікаў залічаны”. Бо ўсяму, што адносна Мяне, надыходзіць канец».

38 Яны ж сказалі: «Госпадзе! Вось, тут два мячы!» А Ён сказаў ім: «Даволі!»

39 І, выйшаўшы, пайшоў, як звычайна, на гару Аліўную; а за Ім пайшлі і вучні Ягоныя.

40 Прыйшоўшы ж на месца, Ён сказаў ім: «Маліцесь, каб не ўвайсьці ў спакусу».

41 І Ён адыйшоў ад іх як кінуць камень, і, укленчыўшы, маліўся,

42 кажучы: «Ойча, калі хочаш, пранясі келіх гэты міма Мяне. Аднак не Мая воля, але Твая няхай станеца».

43 Зявіўся ж Яму анёл з неба, умацоўваючы Яго.

44 І, будучы ў барацьбе съмяротнай, пільней маліўся, а быў пот Ягоны, як кроплі крыві, што падалі на зямлю.

45 І, устаўшы ад малітвы, Ён прыйшоў да вучняў і знайшоў іх, што яны съпяць ад смутку.

46 І сказаў ім: «Што вы съпіщё? Устаньце, маліцесь, каб не ўвайсьці ў спакусу».

47 Яшчэ Ён гаварыў, аж вось натоўп, а наперадзе іх ішоў адзін з Дванаццаці, называны Юда, і ён наблізіўся да Ісуса, каб пацалаваць Яго.

48 Ісус жа сказаў яму: «Юда! Пацалункам Сына Чалавечага выдаеш?»

49 А тыя, якія былі з Ім, бачачы, што мае стацца, сказалі Яму: «Госпадзе! Ці ня ўдарыць мячом?»

50 І адзін з іх ударыў слугу першасвятара, і адсек яму правае вуха.

51 Адказваючы ж, Ісус сказаў: «Пакіньце гэта». І, дакрануўшыся да вуха ягонага, аздаравіў яго.

52 А першасвятарам, і начальнікам варты святыні, і старшыням, якія прыйшлі супраць Яго, сказаў Ісус:

«Быццам на разбойніка выйшлі вы з мячамі і каламі.

53 Кожны дзень, калі быў Я з вамі ў сьвятыні, вы ня выцягнулі на Мяне руку, але гэта вашая гадзіна і ўлада цемры».

54 Схапіўшы ж Яго, яны павялі і прыйшлі ў дом першасвятара. А Пётар ішоў за Ім здалёк.

55 Калі ж распалілі агонь сярод панадворку і паселі разам, сядзеў і Пётар сярод іх.

56 Убачыўшы ж яго, нейкая служжка, якая сядзела ля съвягла і прыглядалася да яго, сказала: «І гэты быў з Ім».

57 Ён жа адрокся ад Яго, кажучы: «Жанчына! Я ня ведаю Яго».

58 І неўзабаве іншы, убачыўшы яго, сказаў: «І ты з іх». А Пётар сказаў: «Чалавеча! Ня я гэта».

59 І, як прайшло калі адной гадзіны, нехта другі настойваў, кажучы: «Праўда, і гэты быў з Ім, бо ён — Галілеец».

60 А Пётар сказаў: «Чалавеча, ня ведаю, што ты гаворыш». І тады, калі ён яшчэ гаварыў, запяяў певень.

61 І павярнуўшыся, Госпад паглядзеў на Пятра, і ўзгадаў Пётар слова Господа, як ён сказаў яму: «Перш, чым прапяе певень, тройчы адрачэшся ад Мяне».

62 І, выйшаўшы вон, Пётар горка заплакаў.

63 І мужчыны, якія трымалі Ісуса, зьдзекваліся з Яго, зьбіваючы.

64 І, засланіўшы Яго, білі Яго па абліччы, і пыталіся ў Яго: «Праракуй, хто ўдарыў Цябе?»

65 І шмат іншага, блузьнячы, гаварылі на Яго.

66 І калі настаў дзень, сабраліся старшыні народу, першасвятары і кніжнікі, і прывялі Яго ў свой сынэдрыён,

67 кажучы: «Ці Ты — Хрыстос? Скажы нам». Ён жа

сказаў ім: «Калі скажу вам, вы не паверыце.

68 Калі ж Я спытаюся, не адкажаце Мне і ня вызваліце.

69 Ад цяпер Сын Чалавечы сядзе праваруч моцы Божай».

70 А ўсе сказалі: «Дык Ты — Сын Божы?» Ён жа прамовіў ім: «Вы кажаце, што Я».

71 Яны ж сказалі: «Якое яшчэ патрэбна нам съедчаньне? Бо мы самі чулі з вуснаў Ягоных».

Лк 23

1 I, падняўшыся, усё мноства іх павяло Яго да Пілата.

2 I пачалі абвінавачваць Яго, кажучы: «Гэтага знайшлі мы, што Ён псуе народ і забараняе плаціць падаткі цэзару, называючы Сябе Хрыстом Валадаром».

3 А Пілат спытаўся ў Яго, кажучы: «Ты — Валадар Юдэйскі?» Ён жа, адказваючы яму, прамовіў: «Ты кажаш».

4 А Пілат сказаў першасвятарам і натоўпам: «Я не знаходжу аніякае віны ў гэтым Чалавеку».

5 А яны настойвалі, кажучы, што Ён падбухторвае народ, навучаючы па ўсёй Юдэі, пачынаючы ад Галілеі аж дасюль.

6 Пілат, пачуўшы пра Галілею, спытаўся: «Ці ж гэты Чалавек — Галілеец?»

7 I, даведаўшыся, што Ён з-пад улады Ірада, паслаў Яго да Ірада, які ў тыя дні быў у Ерусаліме.

8 А Ірад, убачыўшы Ісуса, вельмі ўзрадаваўся, бо даўно хадзеў убачыць Яго, бо шмат чуў пра Яго і спадзяваўся ўбачыць нейкі знак, які Ён учыніць.

9 I пытаўся ў Яго многімі словамі, а Ён нічога не адказваў яму.

10 А першасвятары і кніжнікі стаялі, заўзята абвінавачваючы Яго.

11 Ірад жа з жаўнерамі сваімі, пагардзіўшы Ім і пазьдзекваўшыся з Яго, апрануў Яго ў съветлае адзеньне і паслаў Яго да Пілата.

12 І сталіся ў той дзень Пілат і Ірад сябрамі, бо раней мелі варожасць між сабою.

13 Пілат жа, склікаўшы першасвятароў, і начальнікаў, і народ,

14 сказаў ім: «Вы прывялі да мяне Чалавека гэтага, як таго, хто адварочвае народ; і вось я, пры вас дапытваючы, не знайшоў у Чалавеку гэтым ніякай віны, у якой вы Яго абвінавачваецце.

15 І таксама Ірад, бо я пасылаў вас да яго, і вось, нічога ня знайдзена ў Ім, вартага съмерці.

16 Таму, пакараўшы Яго, вызвалю».

17 А яму трэба было на съята вызваліць ім аднаго [вязня].

18 А ўсё мноства закрычала, кажучы: «Вазьмі Яго! А нам вызвалі Бараббу!»

19 А той быў кінуты ў вязніцу за паўстанье, якое ён учыніў у горадзе, і забойства.

20 Тады Пілат ізноў прамовіў, хоҷучы вызваліць Ісуса.

21 А яны крычалі, кажучы: «Укрыжуй, укрыжуй Яго!»

22 Ён жа трэці раз сказаў ім: «Якое зло Ён учыніў? Аніякай съмяротнай віны я не знайшоў у Ім; дык пакараўшы Яго, вызвалю».

23 Яны ж дамагаліся моцным голасам, просічы, каб Яго ўкрыжавалі. І перамаглі галасы іхня і першасвятароў.

24 І Пілат прысудзіў, каб сталася паводле просьбы іхний:

25 вызваліць ім таго, хто за паўстанье і забойства быў кінуты ў вязніцу, якога яны прасілі, а Ісуса выдаў на іх волю.

26 І як вялі Яго, узяўшы нейкага Сымона Кірэнэйца, які ішоў з поля, усклалі на яго крыж, каб нёс за Ісусам.

27 А за Ім ішло вялікае мноства народу і жанчынаў, якія плакалі і галасілі па Ім.

28 Ісус жа, павярнуўшыся да іх, сказаў: «Дочкі Ерусалімскія! Ня плачце па Мне, але плачце па сабе і па дзецях ваших,

29 бо вось прыходзяць дні, калі скажуць: «Шчасльвия няплодныя, і чэравы, якія не нараджалі, і грудзі, якія не кармілі».

30 Тады пачнуць гаварыць горам: «Упадзіце на нас», і ўзгоркам: «Прыкрыйце нас!»

31 Бо калі з зялёным дрэвам гэтае робяць, дык з сухім што станецца?»

32 Вялі ж з Ім на съмерць і двух іншых злачынцаў.

33 І калі прыйшлі на месца, называе Чараповае, там укрыжавалі Яго і злачынцаў, аднаго з правага, а другога — з левага боку.

34 Ісус жа сказаў: «Ойча, даруй ім, бо ня ведаюць, што робяць». А тыя, што дзялілі шаты Ягоныя, кінулі жэрабя.

35 І стаяў народ, гледзячы. Насьмяхаліся ж разам з імі і начальнікі, кажучы: «Другіх збаўляў, няхай жа Сябе Самога збавіць, калі Ён — Хрыстос, Выбранец Божы».

36 Зьдзекваліся з Яго і жаўнеры, падыходзячы, і прыносячы Яму воцат,

37 і кажучы: «Калі Ты — Валадар Юдэйскі, збаў Сябе Самога».

38 І быў над Ім надпіс, напісаны пісаньнямі грэцкімі, рымскімі і гебрайскімі: «Гэта — Валадар Юдэйскі».

39 Адзін з павешаных злачынцаў блузьніў на Яго, кажучы: «Калі Ты — Хрыстос, збаў Сябе і нас».

40 Адказваючы, другі забараняў яму, кажучы: «Ці ж ты не баішся Бога, бо і сам маеш такі самы прысуд?

41 І мы сапраўды справядліва, бо атрымалі вартае таго, што мы зрабілі, а Ён нічога благога не зрабіў».

42 І сказаў Ісусу: «Узгадай пра мяне, Госпадзе, калі прыйдзеш у Валадарства Тваё!»

43 І сказаў яму Ісус: «Сапраўды кажу табе: сёньня будзеш са Мною ў раі».

44 А было каля шостае гадзіны, і сталася цемра па ўсёй зямлі да гадзіны дзявяты.

45 і зацьмілася сонца, і заслона ў бажніцы была разъздертая пасярэдзіне.

46 І ўсклікнуўшы моцным голасам, Ісус сказаў: «Ойча, у рукі Твае аддаю Дух Мой». І, сказаўшы гэтае, аддаў духа.

47 Сотнік жа, убачыўшы ўсё, што сталася, праславіў Бога, кажучы: «Праўдзіва, Чалавек гэты быў праведнік».

48 І ўесь натоўп, які зграмадзіўся на гэта відовішча, бачачы, што здарылася, варочаўся, б'ючы сябе ў грудзі.

49 А ўсе знаёмыя з Ім і жанчыны, якія ішлі за Ім з Галілеі, стаялі здалёк, гледзячы на гэта.

50 І вось чалавек на імя Язэп, які быў ратманам, чалавек добры і праведны,

51 які не згаджаўся з радай і ўчынкам іхнім, з Арыматэі, гораду Юдэйскага, які таксама чакаў Валадарства Божага,

52 прыйшоўшы да Пілата, прасіў цела Ісуса,

53 і, зьняўшы Яго, абкруціў палатнінаю і палажыў Яго ў магіле, якая была высечаная ў скале, дзе яшчэ ніхто быў пахованы.

54 Дзень быў днём прыгатаваньня, і надыходзіла субота.

55 І жанчыны, што былі прыйшоўшы з Ім з Галілеі, пайшлі глядзець магілу і як было пакладзена цела Ягонае.

56 А вярнуўшыся, падрыхтавалі духмянасьці і міра. І ў суботу супачывалі паводле прыказаньня.

Лк 24

1 А ў першы дзень паслья суботы вельмі рана прыйшлі яны да магілы, несучы падрыхтаваныя духмянасьці, і разам з імі некаторыя другія.

2 І знайшлі камень, адвалены ад магілы.

3 І ўвайшоўшы, не знайшлі цела Господа Ісуса.

4 І сталіся яны зъянтэжаныя ад гэтага, і вось, сталі перад імі два мужы ў бліскучым адзеніні.

5 Калі ў страху схілілі яны ablіччы да зямлі, тыя сказалі ім: «Што вы шукаеце жывога сярод мёртвых?

6 Яго няма тут, але Ён уваскрос. Узгадайце, як Ён казаў вам, калі быў яшчэ ў Галілеі,

7 кажучы, што Сын Чалавечы мусіць быць выдадзены ў рукі людзей грэшных, і быць укрыжаваным, і на трэці дзень уваскрэснуць».

8 І ўзгадалі яны слова Ягоныя.

9 І, вярнуўшыся ад магілы, паведамілі пра гэта ўсім Адзінаццаці і ўсім іншым.

10 А былі гэта Марыя Магдалена, і Янна, і Марыя Якубава, і іншыя з імі, што сказалі пра гэта апосталам.

11 І падаліся ім слова іхнія пустымі, і не паверылі ім.

12 А Пётар, устаўшы, пабег да магілы і, нахіліўшыся, бачыць прасыціну, што ляжала асобна, і адыйшоў, зъдзіўляючыся ў сабе з таго, што сталася.

13 І вось, у той жа дзень двое з іх ішлі ў мястэчка, што на адлегласці ў шэсцьдзесят стадыяў ад Ерусаліму, называнае Эмаус.

14 І яны гутарылі між сабою пра ўсе гэтыя здарэньні.

15 І сталася, калі яны гутарылі і разважалі між сабою, вось, Сам Ісус, падыйшоўшы, пайшоў з імі.

16 Вочы ж іхнія былі стрыманыя, дык не пазналі Яго.

17 Ён жа сказаў ім: «Што гэта за слова вы гаворыце між сабою, ідучы, і чаму вы панурыя?»

18 Адказваючы, адзін з іх, на імя Кляопа, сказаў Яму: «Ці ты адзін з вандроўнікаў у Ерусаліме і ня ведаеш, што сталася ў ім у гэтыя дні?»

19 І Ён сказаў ім: «Што?» Яны ж сказалі Яму: «Пра Ісуса з Назарэту, Які быў прарок, магутны ў справе і слове перад Богам і ўсім народам;

20 як выдалі Яго першасвятыя і начальнікі нашыя на прысуд съмяротны і ўкрыжавалі Яго?

21 А мы спадзяваліся, што Ён ёсьць Той, Які мае адкупіць Ізраіль. Але да ўсяго гэтага вось ужо трэці дзень сёньня, як тое сталася.

22 Але некаторыя жанчыны з нашых зьдзівілі нас: быўшы раніцай ля магілы

23 і не знайшоўшы цела Ягонага, яны прыйшлі, кажучы, што ўгледзелі відзеж анёлаў, якія кажуць, што Ён жывы.

24 І пайшлі некаторыя з нашых да магілы, і знайшлі так, як і казалі жанчыны, а Яго ня бачылі».

25 І Ён сказаў ім: «О, бяздумныя і павольныя сэрцам, каб верыць усяму, што гаварылі прарокі!

26 Ці ж ня гэтак трэба было цярпець Хрысту і ўвайсьці ў славу Сваю?»

27 І, пачаўшы ад Майсея і ўсіх прарокаў, тлумачыў ім усё, што напісана пра Яго.

28 І наблізіліся яны да таго мястэчка, куды ішлі; і Ён паказаў, што ідзе далей.

29 І яны затрымлівалі Яго, кажучы: «Застанься з намі, бо дзень ужо скліўся да вечара». І Ён увайшоў, каб застацца з імі.

ЛУКІ Лк 24:30

lxxxiii

ЛУКІ Лк 24:44

30 І сталася, калі Ён узълягаў разам з імі, Ён, узяўши хлеб, дабраславіў, паламаў і даў ім.

31 І адчыніліся вочы іхнія, і яны пазналі Яго, а Ён стаўся нябачным для іх.

32 І казалі яны адзін аднаму: «Ці ж не гарэла ў нас сэрца нашае, калі Ён гаварыў да нас у дарозе і калі адчыняў нам Пісаньне?»

33 І, устаўши ў тую ж гадзіну, вярнуліся ў Ерусалім, і знайшлі разам Адзінаццаць і тых, што з імі,

34 якія гаварылі, што Госпад сапраўды ўваскрос і зъявіўся Сымону.

35 І яны распавялі, што здарылася ў дарозе, і як пазналі Яго ў ламаньні хлеба.

36 Калі ж яны гэтак гаварылі, Сам Ісус стаў сярод іх і кажа ім: «Супакой вам!»

37 Яны, жахнуўшыся і спалохаўшыся, падумалі, што бачаць духа.

38 І Ён сказаў ім: «Што вы стрывожыліся? І чаму такія думкі ўваходзяць у сэрцы вашыя?

39 Паглядзіце на рукі Mae і на ногі Mae, бо гэта Я Сам. Дакраніцесь да Мяне і пабачце, бо дух цела і костак ня мае, што, як бачыце, Я маю».

40 І, сказаўши гэтае, паказаў ім рукі і ногі.

41 Калі ж яны ад радасці яшчэ ня верылі і зъдзіўляліся, Ён сказаў ім: «Ці маецце тут якую ежу?»

42 Яны ж далі Яму частку печанай рыбы і сотовага мёду.

43 І, узяўши, Ён еў перад імі.

44 І сказаў ім: «Вось тыя слова, якія Я гаварыў вам, калі яшчэ быў з вамі, што мусіць споўніцца ўсё, што напісана пра Мяне ў Законе Майсея, і ў Прарокаў, і ў Псальмах».

45 Тады адчыніў ім розум дзеля зразуменяня Пісаньня.

46 І сказаў ім: «Так напісана і так належала цярпець Хрысту, і ўваскрэснуць з мёртвых на трэці дзень».

47 І будзе абвешчана ў імя Ягонае навяртанье і адпушчэнье грахоў у-ва ўсіх народах, пачынаючы ад Ерусаліму.

48 А вы — съведкі гэтага.

49 І вось, Я пасылаю абяцанье Айца Майго на вас. Вы ж заставайцеся ў горадзе Ерусаліме, пакуль не апранецеся моцаю звыш».

50 І вывеў іх вонкі да Бэтаніі, і, падняўшы рукі Свае, дабраславіў іх.

51 І сталася, калі дабраслаўляў іх, стаў аддаляцца ад іх і быў узнесены ў неба.

52 І яны, пакланіўшыся Яму, вярнуліся ў Ерусалім з вялікай радасцю,

53 і былі ўсьцяж у съвятыні, хвалячы і дабраслаўляючы Бога. Амэн.

**Новы Запавет і Кнігі Старога Запавету
Belarusian New Testament and Books of Old
Testament**

copyright © 2016 John the Forerunner Church of Christians of Evangelical Faith of Minsk City

Language: беларуская

Contributor: John the Forerunner Church of Christians of Evangelical Faith of Minsk City

Новы Запавет і Кнігі Старога Запавету

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share, redistribute, or adapt this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not use this work for commercial purposes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2021-05-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 29 Jan 2022

64be8e54-78c4-5277-8d28-9fc3e21a8e86